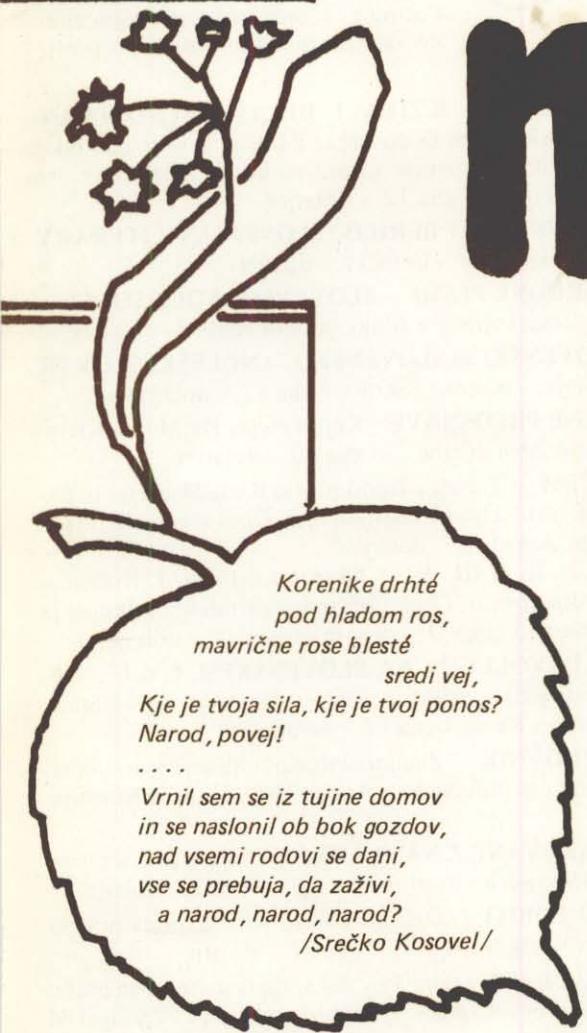

misii

Korenike drhté
pod hladom ros,
mavrične rose blesté

sredi vej,

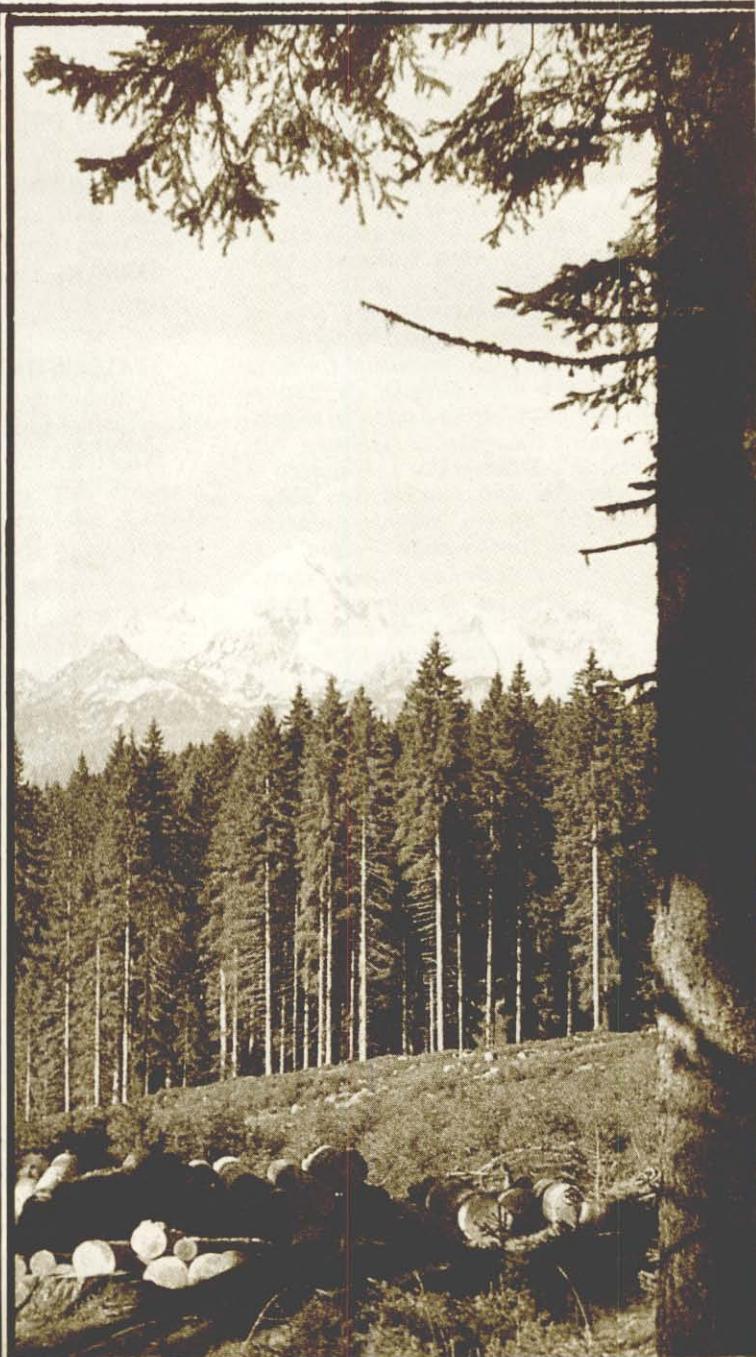
Kje je tvoja sila, kje je tvoj ponos?
Narod, povej!

Vrnil sem se iz tujine domov
in se naslonil ob bok gozdov,
nad vsemi rodovi se dani,
vse se prebuja, da zaživi,
a narod, narod, narod?

/Srečko Kosovel/

Slovenija Moja dežela

THOUGHTS
LETO—YEAR 38
SEPTEMBER
1989

Naslovna slika: Pokljuka ima krasne iglaste gozdove. Kako dolgo še? Tudi slovenski gozd se krči in suši ...

+ + +

V ROKE mi je prišla fotokopija strani ljubljanskega Nedeljskega dnevnika z dne 6. avgusta letos: razgovor Ivana Cimermana z nam poznanim Jožetom Čuješem. Tudi slika je dodana članku s pripisom: Jože Čuješ z Redom jugoslovanske zastave z zlato zvezdo na ogrlici. In šele iz tega članka sem zvedel, česar nisem nikoli slišal v Avstraliji, da Čuješ "pravijo avstralski rojaki 'oče slovenstva'..."

Ni moj namen razčlenjevati članek. Raznim besednim izmikanjem in polresnicam in še hujšim prestopkom sem v takihle intervjujih z vrnjenici vajen. Tudi molk, da je bil g. Čuješ domobrantski poročnik, me ne preseneča. Ali pa, da je bil začetnik in urednik sydneyske "Slovenske kronike", ki je ob rojstvu možato izjavila o edini liniji lista, da je "slovenski in protikomunističen".

Odločno pa zavračam Čuješeve besede o naših MISLIH, da "list kašneje ni bil vedno naklonjen sodelovanju s Slovenijo iz različnih razlogov". S Slovenijo, z domovino, z narodom vedno in od vseh početkov! Z njenim vsljenim režimom od prve številke dalje – nikoli. Vedno me boli, če kdo istoveti režim z domovino. Da je to grobo napako zdaj naredil celo učitelj Čuješ, se mi zdi zelo krivično naši reviji. Končno je tudi on svoj čas sodeloval pri MISLIH – čudno, da mu je njegovo "zavedno slovenstvo" to dovolilo ...

Res, kdo se je spremenil s časom: MISLI, ali g. Čuješ?

– Urednik in upravnik

misli

(THOUGHTS) – Religious and Cultural Monthly in Slovenian Language. – Informativni mesečnik za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji. – Ustanovljen (Established) leta 1952. – Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia. – Izdajajo slovenski frančiškanji v Avstraliji. – Urejuje in upravlja (Editor and Manager) FR. BASIL A. VALENTINE, O.F.M., M.B.E., BARAGA HOUSE

19 A'BECKETT ST., KEW, VIC. 3101 – Tel. (03) 861 7787 – Poštni naslov: MISLI, P.O.BOX 197, KEW, VIC. 3101 – Naročnina za leto 1989 (Subscription) \$ 8.-, izven Avstralije (Overseas) \$ 15.-; letalsko s posebnim dogovorom. – Naročnina se plačuje vnaprej. – Poverjenštvo MISLI imajo vsa slovenska verska središča v Avstraliji. – Rokopisov ne vračamo. – Dopisov brez podpisa uredništvo ne sprejema. – Za članke objavljene s podpisom odgovarja pisec sam. – Stava in priprava strani (Typing and lay out): MISLI, 19 A'Beckett Street, Kew, Vic. 3101 – Tisk (Printing): Distinction Printing, 164 Victoria Street, Brunswick, Victoria 3056. Telephone: (03) 387 8488

KNJIGE! KNJIGE! KNJIGE!

Poština v ceni knjig ni vključena, če vam jih moramo poslati po pošti.

UČBENIK SLOVENSKEGA JEZIKA, I. DEL (SLOVENIAN LANGUAGE MANUAL, PART I.) je že dospel iz ZDA in je spet naprodaj. Žal je drugi del pošel in nove izdaje najbrž ne bo. – Izdal Slovenian Research Center of America – Cena 12.– dolarjev.

SLOVENSKO SLOVSTVO – BERILO (SLOVENIAN LITERARY READER) – A. L. Ceferin (ed.) – Cena 11.– dolarjev.

SLOVENSKE NARODNE PESMI – SLOVENIAN FOLK SONGS – A. L. Ceferin (ed.) – Cena knjižice z audio - kaseto vred 6.– dolarjev.

ANGLEŠKO-SLOVENSKI in SLOVENSKO-ANGLEŠKI SLOVAR v eni knjigi, žepna izdaja. – Komac - Škrlj – Cena 12.– dolarjev.

OBRISI DRUŽBENE PREOSNOVE – Knjiga esejev Dr. Marka Kremzarja (Argentina) o preosnovi družbe. – Cena 10.– dolarjev.

LJUDJE POD BIČEM – Trilogija izpod peresa Karla Mauserja iz življenja v Sloveniji med revolucijo in takoj po njej. Zares vredna branja. – Cena vsem trem delom skupaj 12.– dolarjev.

ŠKOF ROŽMAN, I., II. in III. del. – Obsežno delo dr. J. Kolariča, podprtoto s številnimi dokumenti. Cena vseh treh zajetnih knjig skupaj je 40.– dolarjev. (Posamezne knjige: 7.–, 9.– in zadnja 28.– dolarjev.)

STALINISTIČNA REVOLUCIJA NA SLOVENSKEM, I. del. – Odlična študija razvoja dogodkov 1941 – 1945 v Sloveniji. Spisal Stane Kos, izdala Samozaložba v Rimu. Cena 13.– dolarjev.

POLITIKA IN DUHOVNIK – Zanimivo domače pisana avtobiografija pokojnega izseljenskega duhovnika v Angliji Msgr. Ignacija Kunstlja. Cena 2.– dolarja.

TEHARJE SO TLAKOVANE Z NAŠO KRVJO – Izjave prič o teharjih dogodkih v letu 1945 po končani revoluciji. – Cena 2.– dolarja.

V ROGU LEŽIMO POBITI – Opisuje Tomač Kovač, priča pokola tisočev po končani revoluciji leta 1945. – Cena 2.– dolarja.

PISMA MRTVEMU BRATU (cena 12.- dol.), topli spomini na brata; **PRED VRATI PEKLA** (cena 8.- dol.), o zaporih po vojni - F. Sodja CM

VOJNA IN REVOLUCIJA – Roman Franka Blikviča na 708 straneh je izšel v Argentini – Cena broširani knjigi je 15.– dolarjev.

ČASOMER ŽIVLJENJA – Avtobiografska razmišljanja je zapisal Lev Detela, Avstrija. Knjiga je izšla v Argentini – Cena 13.– dolarjev.

CERRO SHAIHUEQUE – Pisatelj je naš argentinski planinec Vojko Arko in to ni njegova prva knjiga o gorah. – Cena 10.– dolarjev.

starševstvu, ker je kasneje lahko vzrok številnih nesoglasij ali prizadetosti enega od njiju, čeprav njuna skupna odločitev in skrb za otroka daje pravico starševstva obema.

Če v tak način oploditve prívoli mož, je to lahko izraz nesebične ljubezni do žene, ki jo želi osrečiti z materinstvom. Rodila bo otroka, ki nima nič skupnega z njim. Oče, odrinjen na stranski tir, igra v tem primeru le vlogo rednika. Mati ne bi smela niti z besedo niti z dejanjem pokazati, da je otrok samo njen. Bi to zmogla? Vse matere pa vemo, kolikokrat moramo otroke pred očeti "jemati v zaščito", pa očetje niso prizadeti, ker so to tudi njihovi otroci. Spomnimo se šal o podedovanih dobrih in slabih lastnostih otrok, pri takih starših pa bi se lahko sprevrgle v bridke očitke. Ne morem si zamisliti moža, ki ne bi bil ljubosumen na biološkega očeta svojega otroka, še bolj pa bi bila ljubosumna žena na biološko mater svojega otroka. Če vse to premislim, se mi zdi, da je posvojitev otroka preprostejša, saj se s tem odrečeta svojemu biološkemu starševstvu oba zakonca, čeprav je neploden samo eden. S tem pokažeta ljubezen in zvestobo drug drugemu, v sreči ali nesreči.

Poleg teh, zgolj zakonskih težav pa prinaša zunaj zakonska (heterogena) oploditev kopico etičnih, socioloških, pravnih in moralnih zadržkov, ki jih ne more spregledati nobena civilizirana družba. Ne živimo na primer v dobi pred 3500 leti, ko se je družbeno in družinsko življenje v plemenu nomadskih pastirjev, kakršno je bilo Abrahamovo, odvijalo v skladu z navadami bližnjih prednikov, ali se ravnalo v skladu z zakoni, ki so jih prevzeli od drugod. Abrahamova zakonita žena Sara, ki ni imela otrok, je dala svojo služabnico možu, da bi z njo imel potomstvo, ki je zagotavljalo plemenu obstoj. Otrok, ki se je rodil, je pripadal ženi – in ne služabnici – razen če ga ta ne bi marala sprejeti. Take navade se nam danes zde surove.

Pa poglejmo, kako to rešujemo danes. Kadar žena ne more zanositi, ovulacije pa ima, presadijo njen in možev umetno oplojeni zarodek v maternico tuje ženske, ki nosi in rodi njunega otroka. Tako ženo imenujemo "mati nositeljica". Ena takih "mater" je po francoskem radiu izjavila: "Ne vidim nobenega moralnega zadržka, sem le živ inkubator." Lahko da je ravnala iz plemenitih nagibov – če odmislimo denarno plačilo – žal pa so starši, ki so najeli njeno telo in ji plačali uslugo, napravili iz te žene svoje orodje, sredstvo za dosego svojega cilja. Čeprav je cilj zaželen in ljubljen otrok, ga je rodila sebičnost staršev na račun izkorisčanja tuje žene.

Ali bo današnja žena, ki se je po tisočletjih zapostavljanja končno le dokopala do enakovrednosti z možem, zopet postala predmet poniževanja in zlo-

rab? Ali bomo spet ženam naprtili vso krivdo za prodajo telesa, kar možem po naravi ni mogoče? Katera družbena ureditev more dopustiti kaj takega? Ali bo nastala še socialna razlika med ženami, da ene lahko plačujejo nosečnicam svojih otrok, druge pa si morajo s prodajo svojega telesa služiti denar? Ali ni nevarno, da si bodo tudi zdrave žene pričele jemati matere za rodnjo svojih otrok in se tako laže posvetile službenim dejavnostim? . . .

Kljud vsemu taka "najeta" mati le ni samo nečuteč predmet. Otroku – čeprav ne svojemu – je telesna mati: otroka v sebi ni le redila, ampak je med njima najintimnejša povezava, saj sta eno telo. Otrok čuti utrip njenega srca; od šestega meseca dalje sliši in prepozna njen glas. Tudi mati čuti njegovo gibanje, lahko prisluhne bitju njegovega srca. Povezana sta v dobrem in slabem in oboje vpliva na otroka. Zadradi vsega tega bi ju morala povezovati ljubezen. Mater, ki otroka nosi, rodi, potem pa zavrže, obsodimo. Kdo pa je vreden obsodbe tedaj, ko se mati odreče otroku za plačilo: mati, ali tisti, ki so jo v to pahnili? Kaj pa, če bi ji morali otroka nasilno iztrgati iz rok, ker se mu mora za vselej odpovedati, po porodu pa spozna, da se mu ne more? . . . Ali je ne bi s tem psihično in moralno uničili? Kaj naj rečemo o takih starših, ki sprejemajo svojega lastnega otroka kot "izdelek" neke ženske? Ali se ne zavedajo, da je njun otrok enkratno bitje, čigar biološki in psihični razvoj mora biti od samega začetka vtkan v enovitost in ljubezen njune zvezne, saj ga tudi to hrani in ščiti od spočetja dalje.

Znani so tudi primeri, ko žena zaradi okvare jajčnikov dobi jajčece tuje ženske iz banke, ki jih ustanavljajo v ta namen, da v njih hranijo zarodne celice moških in ženskih dajalcev. V epruveti ga oplodijo s semenčicami njenega moža in po treh dneh presadijo zarodek v njeno maternico, ki so jo z zdravniškimi posagi za to pripravili. Žena bo rodila otroka, ki je po genetskem izvoru zanje popoln tujec. Ali ni tudi tako mati le "mati nositeljica", živ inkubator, pa čeprav po rojstvu otroka obdrži, se ga veseli in v toliko rečeh vpliva nanj? Kaj naj si misli o biološki materi svojega otroka, ki ve le toliko zanj, da morda nekje obstaja? Ali ne bi bila biološka mati stalno navzoča v njenem otroku?

Poleg oploditve v epruveti je možna tudi oploditev "in vivo", ki jo je poznal že srednji vek in je najenostavnnejša še danes. Če žena nima niti ovulacij niti ne more zanositi, zakonca najameta tako imenovano "nadomestno" mater, ki jo oplodijo in vivo: zanositi in rodi otroka, ki je popolnoma njen – le njegovega očeta ne pozna – a ga po porodu proda zakoncem, ki sta jo najela za to uslugo. Mislim, da je tokrat vsak komentar odveč.

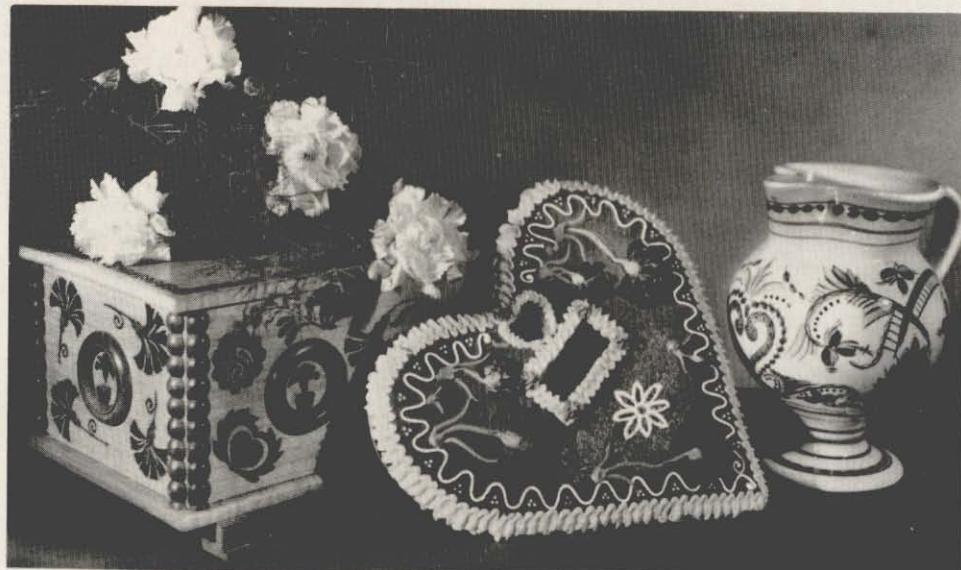
Imam prijatelja, ki se bavi z vzrejo novih kokoši in zajcev, zato me vsi ti primeri umetnega oplojevanja spominjajo na umetno osemenjevanje v živinoreji, toda tam zaradi določenih, koristnih namenov. Skovati bomo morali novo slovensko besedo "človekoreja", ker smo primere z živinoreje prenesli na ljudi. Edino ljudje smo zmožni takega nesmisla, da postane zaželen otrok le proizvod, ki ga človek naroči in kupi. Kakšna ironija, da prihod tega ljubljenca v družino, načenja temelje njenega obstoja!

Ob misli na zlorabe, ki jih utegne prinesti tovrstno oplojevanje ljudi, bi nas lahko obšla groza. Dandanes

bi Hitler v živih valilnicah – ženskih koncentracijskih taboriščih – gojil čisto arijsko raso. Ob napredovanju genetike utegnemo proizvajati take otroke, take ljudi, kakršne bodo hoteli imeti starši, delodajalci ali politični diktatorji. Znanstvena poročila s tega področja so grozljivejša od svetovnega uničenja v atomski vojni. Zato se napredni ljudje po svetu borijo proti genetskim poskusom ravno tako kot proti atomski vojni.

Upamo, da se te možnosti ne bodo nikoli uresničile. Sin Človekov se je hotel roditi iz žene Matere, spočet od Duha, ki je ljubezen. Rodil in rasel je v človeški družini. Rojstvo vsakega otroka pomeni, da Bog še ni obupal nad človekom.

DR. VANJA KRŽAN

Slovenski narodni motiv

O, kolika je pisanost slovenskega življenja! Od Zlatorogovega kraljestva, kjer štrle triglavskie stene strmo v višino, raskave in košene in trdne, kot je trden gorenjski kmet, gruntar, s koreninami do pekla in z vriskom do neba, s "kinčem nebeškim" v svoji sredi in meščansko kulturo, pa do veselega Vipavca, ki prideluje fige in goji rože. In do veselega Dolenjca, ki prodaja ribniško suho robo križem sveta in pije cviček s Trške gore, kislo in zdravo in vredno hvale pijačo, pa do Belokranjca, s pesmijo, ki je navdihnila Župančiča in ki živi melanholično zategnjena prav tako v belokranjskih kolih, zelenem Juriju kot v beli obleki. Od rudarja v Trbovljah, ki se živ zajeda zemlji v trebuh, da si peče v potu obraza zase kruh in za otroke, bedni proletarec, odvisen od konstelacije svetovnega kapitala, pa do splavarjev na Savinji, ki pojo, ko se love v rekah in z vesli razdvajajo valove, udarjajoče bolj čez splav v noge kot v vesla!

Kolika pisanost, če primerjamo Pohorje z njegovimi gozdnatimi sprehodi in z nižino Prekmurja, s topoli in senco, s pogledom čez Dravo in Muro na Slovensko Krajino s kolniki, ki vodijo bolj od doma kot pa domov.

Pa še nimamo oglašene celokupne slovenske harmonije, v kateri se stekajo vse te prvine kraja in ljudi in se vežejo v en sam akord, ki zveni pri vseh enako globoko in ljubko v spev: "Slovenec sem, Slovenec sem, tako je mati djala . . ."

DR. TINE DEBELJAK

"Dobrodošlica"

T. LAMAR

SLUČAJNO sva se srečala in izmenjala nekaj besed. Bil je zelo zelo star mož, a bister in prijetnega značaja. Roka se mu je tresla, ko mi je podajal fotografijo. Imel jo je skrbno zavito v modrem papirju.

"To je moja hči in njen najmlajše dete – tu na levi. Tako lepe zlate laske ima ta angelček..." je govoril z glasom, polnim ponosa. Z drgetajočim kazalcem je kazal na deklico na levi strani fotografije. Za druge, ki so bili na sliki, se sploh ni zmenil: mož poleg žene je bil gotovo njegov zet, ostali pa njegovi vnuki.

"Farmo imajo. In ravno na obisk k njim sem namenjen," je pristavljal.

Povedal je ime kraja, kakih štirideset milj od tu.

"Moja pot gre skoraj mimo. Če hočete, samo pripredite, pa vas popeljem na njihovo farmo," sem se mu ponudil.

"Zelo rad," so se mu zasvetile prijazne oči, "toda ali vas ne bom preveč zadrževal?"

"Kar k meni v avto, očka," sem ga pozval, odprl vrata vozila in mož je oprezno vstopil ter sedel kraj mene.

Precej časa sva molče vozila. Kmalu pa sem opazil, da je tujec postal nekoliko nemiren, kot bi se pripravljal, da bi mi nekaj povedal. In že je začel:

"Moj Bog, kako lahko se danes potuje. Če se spomnim, kako sem v svojih mladeničkih letih po teh krajih neštetokrat gonil cele črede govedi... Ti travniki so se mi zdeli tako veliki, naravnost velikanski. Dandanes pa kar zletimo mimo njih in že jih ne vidimo več..."

Pritrdiril sem mu, da je v prometu res velik napredok.

Zamislil se je, potem pa počasi povedal: "Moj brat, ki je svoj čas z menoj krave pasem, je umrl – tam da leč v Oklahoma. Včeraj sem dobil sporočilo."

"To je žalostno." Nisem vedel, kaj reči.

"Ko se postaramo – moramo vsi tja..." je počasi skoraj zlogoval.

Pozneje, ko je starček spet smatral za svojo dolžnost, da me mora kratkočasiti, mi je začel pripovedovati o farmi svojega zeta. Toda v njegovem glasu je bilo nekaj opreznega, žalostnega. Začutil sem, da ne ve, kako bi mi povedal, zakaj se pelje k svoji hčerki. Ko sem se naredil, da me to ne zanima, se je nekako oddahnil. Nisem hotel siliti vanj.

Zopet sva molčala.

"Pa sva dospela! Tistale hiša je," mi je pokazal proti belemu poslopju nekaj sto jardov na levo od ceste. Zapeljal sem prav k hiši.

Na prag je prišla suha ženska čudno neprijetnega, zagrenjenega obraza. Čim naju je zagledala, je nejevoljno zakrnila z rokami. Dekletce s svetlimi laski je plaho gledalo izza njenega predpasnika.

"Želite stopiti malo v hišo, da se odpočijete?" je vprašal starček in lezel iz avta. Čutil sem, da je vabilo le iz vlijudnosti in v upanju, da mu ne bom sledil. Zato sem odmajal z glavo in se mu zahvalil za vabilo.

Medtem nas je zmotil otroški krik. "Dede se je vrnil – dedek se je vrnil!..." je vpila deklica, ki je moža šele zdaj spoznala. Hitela je k starčku in ga vsa žareča objemala. Starček jo je vzel v naročje in jo poljubljal. Prizor me je v resnici ganil.

Žal ga je skrajšala žena, ki je stopila s praga in se nejevoljno postavila pred starca.

"Oče," je sikhnila, "ste že spet ušli iz sirotišnice?" Ne da bi čakala starševskega odgovora, je nadaljevala svoja očitanja. Starček je zardel od sramu ter me hvaljezno pogledal, ko sem se delal prezbriznega ob tem mučnem hčerkinem sprejem. Ženi pa je bilo očitno vseeno.

"Obljubili ste, da se letos več ne vrnete!"

In zopet se je vsula ploha očitkov. Njen glas je postal vreščeč, da je prekričal nežni, žalostni glasek deklice.

"Kajne, dedek, da se ne boste odpeljali proč, kajne, da boste ostali?" je prosilo prestrašeno dekletce.

Starček pa ni odgovoril. V zadregi se je prestopal in božal vnukinjo po zlati glacici. Tudi jaz sem bil nervozen in mi je bilo nerodno.

"Dobro veste, da so časi težki. Ne morete zahtevati, da bi vas mi preživljali – saj vam v sirotišnici dajejo hrano in skrbijo za vas. Od nas ne morete ničesar več terjati."

Potem se je skoraj sovražno obrnila k meni.

"Mi je prav vseeno, kdo ste, ampak, če ste ga pri-

peljali, ga tudi spet odpeljite!"

Starčku je bilo dovolj. Brez besede je postavil deklino na tla in se s težkimi koraki vrnil k avtu.

Pognal sem, da so zaječale gume.

Ko sva se pripeljala na cesto, me je starček žalostno pogledal: "Prosim vas, ko bova tako daleč, da naju ne bodo več videli, ustavite avto! Pojdem peš nazaj v mesto."

"Ne, ne, očka, peljal vas bom nazaj, kjer sem vas pobral."

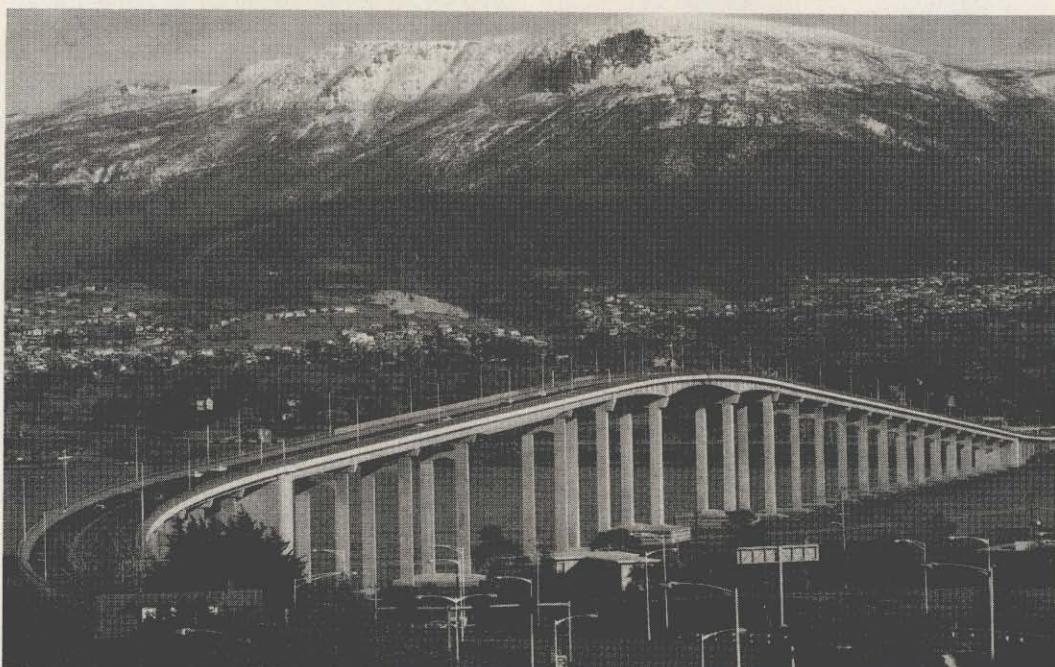
Hvaležno me je pogledal, potem pa se obrnil k

oknu, da bi ne videl njegovih solznih oči.

Molčala sva do mesta.

"Potrebujete kaj denarja?" sem vprašal, ko sem ustavljal avto in segel v žep po denarnico.

"Ne, ne potrebujem, pa vseeno hvala!" je odgovoril in že lezel iz avta. Potem se je obrnil in mi povedal: "Veste, brat, o katerem sem vam pravil, da je umrl, mi je zapustil petdeset tisoč dolarjev. Saj zato sem se napotil k hčerki, da bi ji to sporočil. A po takem sprejemu sem se prepričal, da sem pri njih odveč . . ."

Tasmansko glavno mesto Hobart z znamenitim mostom in zasneženim Mt.Wellingtonom v ozadju

NAŠA PESEM

**Stara, kakor rod slovenski
naša pesem je . . .
V njej nam svoje misli, želje
narod izpove.**

**Pelje nas nazaj v čase
prejšnjih lepih dni,
opominja, da ostali
zvesti njej bi vsi.**

**Nam prepeva o mladosti
iz otroških let,
ona ve za vse mišljenje
fantov ir deklet.**

**Z nami gre pod vaško lipo,
v širni božji svet,
nam opeva vinsko trto
ter spomladni cvet.**

**Vriska, žalostna postane:
"Hiša očina . . .";
nežno, nežno nam zapoje:
"Rožic ne bom trgala . . ."**

RUDI VOUK

starševstvu, ker je kasneje lahko vzrok številnih nesoglasij ali prizadetosti enega od njiju, čeprav njuna skupna odločitev in skrb za otroka daje pravico starševstva obema.

Če v tak način oploditve prívoli mož, je to lahko izraz nesebične ljubezni do žene, ki jo želi osrečiti z materinstvom. Rodila bo otroka, ki nima nič skupnega z njim. Oče, odrinjen na stranski tir, igra v tem primeru le vlogo rednika. Mati ne bi smela niti z besedo niti z dejanjem pokazati, da je otrok samo njen. Bi to zmogla? Vse matere pa vemo, kolikokrat moramo otroke pred očeti "jemati v zaščito", pa očetje niso prizadeti, ker so to tudi njihovi otroci. Spomnimo se šal o podedovanih dobrih in slabih lastnostih otrok, pri takih starših pa bi se lahko sprevrgle v bridke očitke. Ne morem si zamisliti moža, ki ne bi bil ljubosumen na biološkega očeta svojega otroka, še bolj pa bi bila ljubosumna žena na biološko mater svojega otroka. Če vse to premislim, se mi zdi, da je posvojitev otroka preprostejša, saj se s tem odrečeta svojemu biološkemu starševstvu oba zakonca, čeprav je neploden samo eden. S tem pokažeta ljubezen in zvestobo drug drugemu, v sreči ali nesreči.

Poleg teh, zgolj zakonskih težav pa prinaša zunaj zakonska (heterogena) oploditev kopico etičnih, socioloških, pravnih in moralnih zadržkov, ki jih ne more spregledati nobena civilizirana družba. Ne živimo na primer v dobi pred 3500 leti, ko se je družbeno in družinsko življenje v plemenu nomadskih pastirjev, kakršno je bilo Abrahamovo, odvijalo v skladu z navadami bližnjih prednikov, ali se ravnalo v skladu z zakoni, ki so jih prevzeli od drugod. Abrahamova zakonita žena Sara, ki ni imela otrok, je dala svojo služabnico možu, da bi z njo imel potomstvo, ki je zagotavljalo plemenu obstoj. Otrok, ki se je rodil, je pripadal ženi – in ne služabnici – razen če ga ta ne bi marala sprejeti. Take navade se nam danes zde surove.

Pa poglejmo, kako to rešujemo danes. Kadar žena ne more zanositi, ovulacije pa ima, presadijo njen in možev umetno oplojeni zarodek v maternico tuje ženske, ki nosi in rodi njunega otroka. Tako ženo imenujemo "mati nositeljica". Ena takih "mater" je po francoskem radiu izjavila: "Ne vidim nobenega moralnega zadržka, sem le živ inkubator." Lahko da je ravnala iz plemenitih nagibov – če odmislimo denarno plačilo – žal pa so starši, ki so najeli njeno telo in ji plačali uslugo, napravili iz te žene svoje orodje, sredstvo za dosego svojega cilja. Čeprav je cilj zaželen in ljubljen otrok, ga je rodila sebičnost staršev na račun izkorisčanja tuje žene.

Ali bo današnja žena, ki se je po tisočletjih zapostavljanja končno le dokopala do enakovrednosti z možem, zopet postala predmet poniževanja in zlo-

rab? Ali bomo spet ženam naprtili vso krivdo za prodajo telesa, kar možem po naravi ni mogoče? Katera družbena ureditev more dopustiti kaj takega? Ali bo nastala še socialna razlika med ženami, da ene lahko plačujejo nosečnicam svojih otrok, druge pa si morajo s prodajo svojega telesa služiti denar? Ali ni nevarno, da si bodo tudi zdrave žene pričele jemati matere za rodnjo svojih otrok in se tako laže posvetile službenim dejavnostim? . . .

Kljud vsemu taka "najeta" mati le ni samo nečuteč predmet. Otroku – čeprav ne svojemu – je telesna mati: otroka v sebi ni le redila, ampak je med njima najintimnejša povezava, saj sta eno telo. Otrok čuti utrip njenega srca; od šestega meseca dalje sliši in prepozna njen glas. Tudi mati čuti njegovo gibanje, lahko prisluhne bitju njegovega srca. Povezana sta v dobrem in slabem in oboje vpliva na otroka. Zadri vsega tega bi ju morala povezovati ljubezen. Mater, ki otroka nosi, rodi, potem pa zavrže, obsodimo. Kdo pa je vreden obsodbe tedaj, ko se mati odreče otroku za plačilo: mati, ali tisti, ki so jo v to pahnili? Kaj pa, če bi ji morali otroka nasilno iztrgati iz rok, ker se mu mora za vselej odpovedati, po porodu pa spozna, da se mu ne more? . . . Ali je ne bi s tem psihično in moralno uničili? Kaj naj rečemo o takih starših, ki sprejemajo svojega lastnega otroka kot "izdelek" neke ženske? Ali se ne zavedajo, da je njen otrok enkratno bitje, čigar biološki in psihični razvoj mora biti od samega začetka vtkan v enovitost in ljubezen njune zvezze, saj ga tudi to hrani in ščiti od spočetja dalje.

Znani so tudi primeri, ko žena zaradi okvare jajčnikov dobi jajčece tuje ženske iz banke, ki jih ustanavljajo v ta namen, da v njih hranijo zarodne celice moških in ženskih dajalcev. V epruveti ga oplodijo s semenčicami njenega moža in po treh dneh presadijo zarodek v njeno maternico, ki so jo z zdravniškimi posagi za to pripravili. Žena bo rodila otroka, ki je po genetskem izvoru zanje popoln tujec. Ali ni tudi tako mati le "mati nositeljica", živ inkubator, pa čeprav po rojstvu otroka obdrži, se ga veseli in v toliko rečeh vpliva nanj? Kaj naj si misli o biološki materi svojega otroka, ki ve le toliko zanj, da morda nekje obstaja? Ali ne bi bila biološka mati stalno navzoča v njenem otroku?

Poleg oploditve v epruveti je možna tudi oploditev "in vivo", ki jo je poznal že srednji vek in je najenostavnejša še danes. Če žena nima niti ovulacij niti ne more zanositi, zakonca najameta tako imenovano "nadomestno" mater, ki jo oplodijo in vivo: zanositi in rodi otroka, ki je popolnoma njen – le njegovega očeta ne pozna – a ga po porodu proda zakoncem, ki sta jo najela za to uslugo. Mislim, da je tokrat vsak komentar odveč.

Imam priatelja, ki se bavi z vzrejo novih kokoši in zajcev, zato me vsi ti primeri umetnega oplojevanja spominjajo na umetno osemenjevanje v živinoreji, toda tam zaradi določenih, koristnih namenov. Skovati bomo morali novo slovensko besedo "človekoreja", ker smo primere z živinoreje prenesli na ljudi. Edino ljudje smo zmožni takega nesmisla, da postane zaželen otrok le proizvod, ki ga človek naroči in kupi. Kakšna ironija, da prihod tega ljubljenca v družino načenja temelje njenega obstoja!

Ob misli na zlorabe, ki jih utegne prineseti tovrstno oplojevanje ljudi, bi nas lahko obšla groza. Dandanes

bi Hitler v živih valilnicah – ženskih koncentracijskih taboriščih – gojil čisto arijsko raso. Ob napredovanju genetike utegnemo proizvajati take otroke, take ljudi, kakršne bodo hoteli imeti starši, delodajalci ali politični diktatorji. Znanstvena poročila s tega področja so grozljivejša od svetovnega uničenja v atomski vojni. Zato se napredni ljudje po svetu borijo proti genetskim poskusom ravno tako kot proti atomski vojni.

Upamo, da se te možnosti ne bodo nikoli uresničile. Sin Človekov se je hotel roditi iz žene Matere, spočet od Duha, ki je ljubezen. Rodil in rasel je v človeški družini. Rojstvo vsakega otroka pomeni, da Bog še ni obupal nad človekom.

DR. VANJA KRŽAN

Slovenski narodni motiv

O, kolika je pisanost slovenskega življenja! Od Zlatorogovega kraljestva, kjer štrle triglavskie stene strmo v višino, raskave in košcene in trdne, kot je trden gorenjski kmet, gruntar, s koreninami do pekla in z vriskom do neba, s "kinčem nebeškim" v svoji sredi in meščansko kulturo, pa do veselega Vipavca, ki prideluje fige in goji rože. In do veselega Dolenjca, ki prodaja ribniško suho robo križem sveta in piye cviček s Trške gore, kislo in zdravo in vredno hvale pijačo, pa do Belokranjca, s pesmijo, ki je navdihnila Župančiča in ki živi melanholično zategnjena prav tako v belokranjskih kolih, zelenem Juriju kot v beli obleki. Od rudarja v Trbovljah, ki se živ zajeda zemljí v trebuh, da si peče v potu obraza zase kruh in za otroke, bedni proletarec, odvisen od konstelacije svetovnega kapitala, pa do splavarjev na Savinji, ki pojo, ko se love v rekah in z vesli razdvajajo valove, udarjajoče bolj čez splav v noge kot v vesla!

Kolika pisanost, če primerjamo Pohorje z njegovimi gozdnatimi spreходi in z nižino Prekmurja, s topoli in senco, s pogledom čez Dravo in Muro na Slovensko Krajino s kolniki, ki vodijo bolj od doma kot pa domov.

Pa še nimamo oglašene celokupne slovenske harmonije, v kateri se stekajo vse te prvine kraja in ljudi in se vežejo v en sam akord, ki zveni pri vseh enako globoko in ljubko v spev: "Slovenec sem, Slovenec sem, tako je mati djala . . ."

DR. TINE DEBELJAK

„Dobrodošlica“

T. LAMAR

Pozneje, ko je starček spet smatral za svojo dolžnost, da me mora kratkočasiti, mi je začel pripovedovati o farmi svojega zeta. Toda v njegovem glasu je bilo nekaj opreznega, žalostnega. Začutil sem, da ne ve, kako bi mi povedal, zakaj se pelje k svoji hčerki. Ko sem se naredil, da me to ne zanima, se je nekako oddahnil. Nisem hotel siliti vanj.

Zopet sva molčala.

“Pa sva dospela! Tistale hiša je,” mi je pokazal proti belemu poslopju nekaj sto jardov na levo od ceste. Zapejal sem prav k hiši,

Na prag je prišla suha ženska čudno neprijetnega, zagrenjenega obraza. Čim naju je zagledala, je nejevoljno zakrnila z rokami. Dekletce s svetlimi laski je plaho gledalo izza njenega predpasnika.

“Želite stopiti malo v hišo, da se odpočijete?” je vprašal starček in lezel iz avta. Čutil sem, da je vabilo le iz vljudnosti in v upanju, da mu ne bom sledil. Zato sem odmajal z glavo in se mu zahvalil za vabilo.

Medtem nas je zmotil otroški krik. “Dedek se je vrnil – dedek se je vrnili!” je vpila deklica, ki je moža šele zdaj spoznala. Hitela je k starčku in ga vsa žareča objemala. Starček jo je vzel v naročje in jo poljubljal. Prizor me je v resnici ganil.

Žal ga je skrajšala žena, ki je stopila s praga in se nejevoljno postavila pred starcem.

“Oče,” je siknila, “ste že spet ušli iz sirotišnice?” Ne da bi čakala starševega odgovora, je nadaljevala svoja očitanja. Starček je zardel od sramu ter me hvaljezno pogledal, ko sem se delal prezbržnega ob tem mučnem hčerkinem sprejemuh. Ženi pa je bilo očitno vseeno.

“Obljubili ste, da se letos več ne vrnete!”

In zopet se je vsula ploha očitkov. Njen glas je postal vreščec, da je prekričal nežni, žalostni glasek deklice.

“Kajne, dedek, da se ne boste odpeljali proč, kajne, da boste ostali?” je prosilo prestrašeno dekletce.

Starček pa ni odgovoril. V zadregi se je prestopal in božal vnukinjo po zlati glacici. Tudi jaz sem bil nervozan in mi je bilo nerodno.

“Dobro veste, da so časi težki. Ne morete zahtevati, da bi vas mi preživljali – saj vam v sirotišnici dajejo hrano in skrbijo za vas. Od nas ne morete ničesar več terjati.”

Potem se je skoraj sovražno obrnila k meni.

“Mi je prav vseeno, kdo ste, ampak, če ste ga pri-

SLUČAJNO sva se srečala in izmenjala nekaj besed. Bil je zelo zelo star mož, a bister in prijetnega značaja. Roka se mu je tresla, ko mi je podajal fotografijo. Imel jo je skrbno zavito v modrem papirju.

“To je moja hči in njen najmlajše dete – tu na levi. Tako lepe zlate laske ima ta angelček...” je govoril z glasom, polnim ponosa. Z drgetajočim kazalcem je kazal na deklico na levi strani fotografije. Za druge, ki so bili na sliki, se sploh ni zmenil: mož poleg žene je bil gotovo njegov zet, ostali pa njegovi vnuki.

“Farmo imajo. In ravno na obisk k njim sem namenjen,” je pristavljal.

Povedal je ime kraja, kakih štirideset milj od tu.

“Moja pot gre skoraj mimo. Če hočete, samo prisidite, pa vas popeljem na njihovo farmo,” sem se mu ponudil.

“Zelo rad,” so se mu zasvetile prijazne oči, “toda ali vas ne bom preveč zadrževal?”

“Kar k meni v avto, očka,” sem ga pozval, odpril vrata vozila in mož je oprezno vstopil ter sedel kraj mene.

Precej časa sva molče vozila. Kmalu pa sem opazil, da je tujec postal nekoliko nemiren, kot bi se pripravljal, da bi mi nekaj povedal. In že je začel:

“Moj Bog, kako lahko se danes potuje. Če se spomnim, kako sem v svojih mladeničkih letih po teh krajih neštetokrat gonil cele črede govedi... Ti travniki so se mi zdeli tako veliki, naravnost velikanski. Dandanes pa kar zletimo mimo njih in že jih ne vidimo več...”

Pritrtil sem mu, da je v prometu res velik napredek.

Zamislil se je, potem pa počasi povedal: “Moj brat, ki je svoj čas z menoj krave pasem, je umrl – tam da leč v Oklahomi. Včeraj sem dobil sporočilo.”

“To je žalostno.” Nisem vedel, kaj reči.

“Ko se postaramo – moramo vsi tja...” je počasi skoraj zlogoval.

peljali, ga tudi spet odpeljite!"

Starčku je bilo dovolj. Brez besede je postavil dekllico na tla in se s težkimi koraki vrnil k avtu.

Pognal sem, da so zaječale gume.

Ko sva se pripeljala na cesto, me je starček žalostno pogledal: "Prosim vas, ko bova tako daleč, da naju ne bodo več videli, ustavite avto! Pojdem peš nazaj v mesto."

"Ne, ne, očka, peljal vas bom nazaj, kjer sem vas pobral."

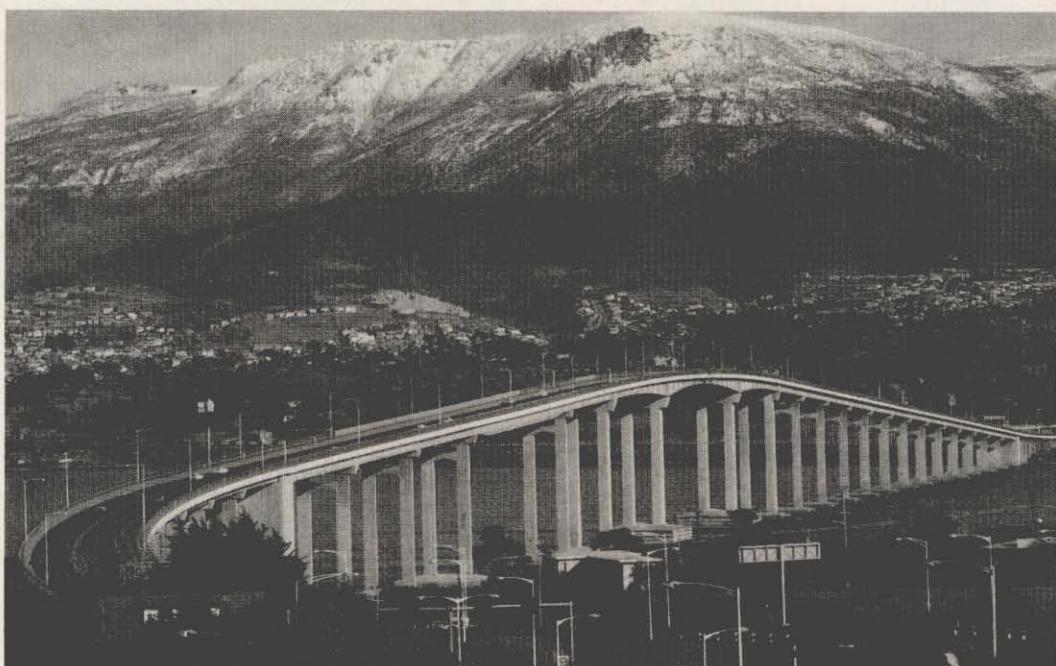
Hvaležno me je pogledal, potem pa se obrnil k

oknu, da bi ne videl njegovih solznih oči.

Molčala sva do mesta.

"Potrebujete kaj denarja?" sem vprašal, ko sem ustavljal avto in segel v žep po denarnico.

"Ne, ne potrebujem, pa vseeno hvala!" je odgovoril in že lezel iz avta. Potem se je obrnil in mi povedal: "Veste, brat, o katerem sem vam pravil, da je umrl, mi je zapustil petdeset tisoč dolarjev. Saj zato sem se napotil k hčerki, da bi ji to sporočil. A po takem sprejemu sem se prepričal, da sem pri njih odveč . . ."

Tasmansko glavno mesto Hobart z znamenitim mostom in zasneženim Mt.Wellingtonom v ozadju

NAŠA PESEM

**Stara, kakor rod slovenski
naša pesem je . . .
V njej nam svoje misli, želje
narod izpove.**

**Pelje nas nazaj v čase
prejšnjih lepih dni,
opominja, da ostali
zvesti njej bi vsi.**

**Nam prepeva o mladosti
iz otroških let,
ona ve za vse mišljenje
fantov in deklet.**

**Z nami gre pod vaško lipo,
v širni božji svet,
nam opeva vinsko trto
ter spomladni cvet.**

**Vriska, žalostna postane:
"Hiša očina . . .";
nežno, nežno nam zapoje:
"Rožic ne bom trgala . . ."**

RUDI VOUK

Narod kljče tudi nas

ENOSTRANKARSKI komunistični sistem je oblastno zatrl in onemogočil vse drugače politično misleče in jim vsa desetletja po vojni vsiljeval svoje lastne odločitve. Zato ves ta čas ni bilo javne politične kontrole nad nosilci odločanja in nad silami vladanja. Tak družbenopolitični sistem se je izkazal v celoti za neučinkovitega.

Tudi danes, ko je nastala cela vrsta novih alternativnih političnih skupin, nobena od teh ne more biti samostojna, ampak so vse obvezno vključene v Socialistično zvezo delovnega ljudstva (SZDL), s tem pa so avtomatsko pod popolno kontrolo Zveze komunistov.

KAKO IZBORITI SUVERENOST SLOVENSKEMU NARODU?

Za to se zavzema slovenska politična alternativa, ki je sicer razdeljena na več skupin, vendar imajo te mnogo skupnega. Zato navadno nastopajo skupaj. Želijo ustvariti in razviti sistem političnega pluralizma, ki je primeren Evropi: s parlamentarno demokracijo, s svobodnimi volitvami, z zdravo tržno ekonomijo, z možnostjo zasebnih iniciativ, s pravno državo, s spoštovanjem človekovih pravic in svoboščin, z dejanskim demokratičnim državnim redom. Želijo se približati in pridružiti evropski skupnosti.

V tej perspektivi konkretnega delovanja so že nekaj zadnjih let nastajale pobude, gibanja, zahteve: gibanje za civilno družbo, mirovno gibanje, gibanje za zaščito okolja in narave, gibanje nove duhovnosti, gibanje za pravično sodstvo, gibanje za civilno služenje vojaškega roka. Zveza socialistične mladine se je bistveno preokrenila v odločno kritično in reformistično organizacijo z revijo *Mladina*, ki radikalno razkrinka vse politične tabuje. Izredno pomembno delo je izvršila *Nova revija*. Intelektualci pri *Novi reviji* so prvi začeli teoretično in praktično snovati zamisli za nove politične stranke. Veliko zaslug za razširitev političnega prostora ima Društvo slovenskih pisateljev in prav tako slovenski Pen klub.

Alternativni Odbor za zaščito človekovih pravic ima okrog 100.000 posameznih in več od 1.000 kolektivnih članov. V demonstracijah tega odbora je sodelovalo skupaj 70.000 ljudi. Z zadnjo – prepovedano – demonstracijo, ki so jo potem kljub prepovedi izvedli kot razširjeni občni zbor vseh alternativnih političnih organizacij, pa 80.000.

V zadnjih mesecih je v Sloveniji nastala vrsta novih političnih organizacij: Slovenska kmečka zveza, Slovenska demokratična zveza, Socialdemokratska zveza Slovenije, Krščansko socialno gibanje. Vse te skupine imajo dokaj podobne programe. Pod pritiskom oblasti pa morajo obvezno vse biti vključene v SZDL. To pa pomeni, da ima še vedno Zveza komunistov v rokah vso oblast in patronat nad celotnim političnim dogajanjem.

Slovenskemu gospodarstvu je jasno, da mora obvezno stopiti na pot tržnega gospodarstva. Do tega pa lahko privede samo dejanska politična demokracija. Njo pa je mogoče uresničiti samo z zamenjavo sedanjega političnega sistema (*Prim. Ivan Urbančič, Slovenske predstave o političnem redu v Jugoslaviji, v: Nova revija 1989, 83–84, marec-april, 582–583*).

Zveza komunistov Srbije s svojim nacionalnim voditeljem Slobodanom Miloševićem v zadnjem letu izredno agresivno nastopa s svojimi velikosrbskimi načrti. Podredila si je takorekoč zvezno oblast in z neno vojsko in policijo nasilno ustavno poenotila Srbijo tako, da si je popolnoma podredila Vojvodino in Kosovo, za svoja satelita je uspela pridobiti tudi Črno goro in Makedonijo. Ves čas pa kaže tudi brutalno težnjo po ukrotitvi Slovenije in s tem vse Jugoslavije. Slovensko politično vodstvo se temu upira, vendar ne radikalno. Obnaša se zelo popustljivo. Zato se za rešitev slovenske suverenosti in pravzaprav šele za njeno uresničitev čutijo zadolžene alternativne politične skupine.

Te skupine so 8. maja objavile Majniško deklaracijo 1989, ki jo sedaj podpisujejo po vsej Sloveniji.

Torej hoče slovenski narod sam odločati o tem, ali bo še naprej ostal v Jugoslaviji ali ne. Biti hoče suveren narod.

Cerkev vse to dogajanje spremlja s simpatijo. Komisija Pravičnost in mir pri Slovenski pokrajinski škofovski konferenci že dalj časa objavlja svoja stališča k posameznim pomembnejšim političnim dogodkom in problemom. Enoumno se zavzema za prodor političnega pluralizma, demokracije, narodne suverenosti zoper centralistični unitarizem ter za uveljavitev vseh človekovih pravic.

Vendar pa Cerkev noče biti kreator dnevne politike, pač pa sproti daje etična pojasnila in pobude.

Pred kratkim je bilo ustanovljeno tudi politično gibanje s krščanskim imenom: Slovensko krščansko socialno gibanje. To gibanje ni v ničemer podrejeno cerkvenemu vodstvu. Politika je avtonomno področje laikov, pravtako krščanskih laikov, kar jim Cerkev priznava. Svetovna Cerkev je to izrazila na drugem vatiskanskem koncilu. Zato tudi slovensko cerkveno vodstvo ostaja v distanci od vseh političnih skupin. Krščanska politična skupina zato v cerkvenem vodstvu ni privilegirana. Slovenski krščanski laiki so namreč vključeni že v vse različne alternativne politične organizacije. To je stvar njihovega svobodnega odločanja. V več alternativnih političnih skupinah imajo krščanski laiki visoke položaje. Tako je živo angažiran kristjan Ivan Oman, predsednik Slovenske kmečke zveze. In pravtako predsednik Sveta Slovenske demokratične zveze prof. dr. France Bučar.

Osnovni razlog za ustanovitev posebne krščanske politične skupine je dejstvo, da se gotovo nobena druga skupina ne bo popolnoma radikalno zavzemala za vsa krščanska etična načela v družbenem življenju. Zato mora biti prav to poslanstvo za krščansko politično skupino osnovno.

Pred drugo svetovno vojno so bile različne krščanske politične skupine med seboj v hudih sporih. Danes pa so že spet kristjani raztreseni po vseh alternativnih političnih skupinah. Za cerkveno vodstvo to pomeni posebno nalogu. In pravtako za vsako posamezno cerkveno občestvo. Cerkev mora in bo morala vedno bolj zedinjati med seboj kristjane najrazličnejših političnih opredelitev v eno krščansko versko občestvo, v katerem se bodo vsi počutili enake in enakopravne, zedinjene v medsebojni krščanski ljubezni, čeprav politično mislijo različno.

Tako bo Cerkev združevalna duhovna sila družbenega življenja, ki bo kar največ pripomogla k suverenosti posameznika in vsega slovenskega naroda in mu s tem zagotavljala nadaljni obstoj.

MORALNA KRIZA PRETI FIZIČNO UNIČITI NAŠ NAROD. KAKO GA REŠITI?

NAJHUUŠA moralna okvara, ki jo je komunistični režim povzročil v slovenskem narodu v desetletjih po vojni, je strah, ki je prepolil jedro človeka in človeško osebo razpolovil v en del za javno sfero življenja in drug del za privatno sfero življenja. Javna sfera je bila ateistična, privatna pa pri mnogih ljudeh religiozna. Še danes so verni ljudje, za katere okolica v službi ne ve, da so verni. Ves čas po vojni je Cerkev vzbujala ljudi, da si ne smejo pustiti razkrati svoje osebnosti in da je treba pred vsemi iskreno priznavati svoje prepričanje. Na teoloških predavanjih za študente in izobražence smo že pred osemnajstimi leti začeli govoriti

kritično o družbenopolitičnem dogajanju. Vsako leto sem se moral kot organizator in urednik pregovarjati z oblastmi glede natisa teh predavanj v knjigi. Toda ljudje so se ob tem živo prebjali. Omogočili smo jim, da so nam v dvorani na lističih anonimno postavljali vprašanja. In prav zaradi tega bosta kmalu potekli že dve desetletji od začetka alternativnih družbenih razmišljaj, povezanih s krščansko vero in katoliško Cerkvijo. Komunisti so nam očitali, da se pogovarjam "za družbenim plotom", vendar smo se še naprej pogovarjali.

Katoliška Cerkev v Sloveniji se danes lahko veseli, da ima njen dolgotrajni boj zoper strah v tej družbi danes že veliko število somišljenikov in soborcev v slovenski politični alternativi. Veliko ljudi že je danes, ki se počutijo svobodne in javno povedo, kaj so, kaj mislijo, kaj hočejo. V tem dejstvu vidimo moralni dvig naroda, ki ga je treba čim bolj razviti.

Moralni dvig naroda lahko vidimo tudi v tem, da se veliko število ljudi javno zavzema za človekove pravice. Doslej se je skupaj 80.000 ljudi pridružilo javnim demonstracijam za spoštovanje človekovih pravic v družbi. Izjavo zoper poseg vojske in policije na Kosovu in za spoštovanje človečanskih pravic v Jugoslaviji pa je podpisalo več kot polovica Slovencev.

Slovenija ima še danes pozitivno gospodarsko bilanco. Edina od jugoslovenskih republik in pokrajin. Hrvat dr. Zvonko Lerotic to uspešnost Slovencev razlagata z naslednjimi lastnostmi Slovencev: odgovornostjo, delovnimi navadami, sposobnostjo, proizvodnostjo, koncentracijo, racionalnostjo, ukoreninjenostjo v evropski kulturi in civilizacijsko distanco v odnosu do manj sposobnih (*Prim. Naši razgledi*, 12. 2. 1988.).

Vendar pa na žalost v Sloveniji prav tako deluje smrtno nevarno moralno razdejanje, ki preti kar uničiti slovenski narod. Tri vnebovijoče temeljne moralne okvare grozijo danes uničiti slovenski narod: ubijanje nerojenih otrok, razdiranje zakonov in samomori.

PRENEHATI JE TREBA POBIJATI NEROJENE OTROKE

Letopisi Zavoda za zdravstveno varstvo SR Slovenije objavljajo srljive številke, ki kažejo, kako slovenski starši vedno pogosteje zapadajo grehu umora nerojenega otroka. Pred popolno sprostivijo zakonodaje glede tega umora v letu 1977 je bilo približno polovico manj umorov nerojenega otroka kot rojstev. Leta 1987 pa je bilo ob okrog 26.000 rojstih kar okrog 23.000 umorov nerojenih.

V Sloveniji se danes javno zgražamo nad staliniščnim pomorom razoroženih domobrancov brez sodbe leta 1945. Vendar je bilo njihovo število manjše od današnjega števila v enem letu pomorjenih ne-

rojenih nedolžnih otročičkov. Tako slovenski narod danes izvršuje strašni krvavi zločin nad lastnim zardonom. In ta zločin staršev nad njihovimi lastnimi otroki se vedno bolj stopnjuje. Kazen za ta zločin bo neizogibna. Vsak grešnik bo moral sam preživljati dramo pekla v svoji duši. Slovenski narod pa po zmanjšujočem se številu živorojenih otrok vidno leže v narodno smrt. Tako se od leta 1979 dalje neprekinjeno zmanjšuje število živorojenih otrok. V letih 1976 do 1980 je bilo vsako leto približno 30.000 rojstev. Od leta 1980 dalje pa število rojstev pada vsako leto za 1.000.

Starši, Bog z ljubezni po vas ustvarja nove ljudi. Sodelujte z Njim z vašo ljubezni! Tako prenehajte ubijati svoje nerojene otroke. Premagajte skušnjavo po zgolj materialnem ugodju. Molite za velikodušnost, za ljubezen, za otroke. Posnemajte Boga, ki nas je ljubil pred začetkom sveta. Tako tudi vi ljubite svoje otroke še pred njihovim spočetjem in pred njihovim rojstvom. Kadar vam je težko, radi glejte na Križ in po Jezusovem zgledu svoje trpljenje preustvarjajte v ljubezen s tem, da ga darujete za svoje otroke.

Tisti starši, ki so zagrešili greh umora nerojenega otroka, pa ga resnično obžalujejo, navadno v skesanosti in ljubezni v Bogu prosijo svojega nedolžnega mučenčka za odpuščanje. Naj sklenejo, da bodo na mestu njega dali življenje novemu otroku ali dvema novima otrokom za enega umorjenega. Obžalovanje in zakrament sprave namreč zahteva tudi spreobrnjenje.

Bog je Ljubezen. Zato je tudi tako ustvaril, da naj bi bili spočeti v ljubezni, rojeni v ljubezni, vzugajani v ljubezni; zemeljsko življenje naj bi preživel v ljubezni in prek vrat smrti stopili v večno kraljestvo popolne Ljubezni v Bogu in med seboj. S tem božjim načrtom odločno sodelujmo in bomo rešeni. In rešen bo naš slovenski narod.

V ISTEM DUHU JE TREBA ZAUSTAVITI LOČEVANJE ZAKONOV

Na Slovenskem se civilno loči 35 odstotkov zakonskih parov. Torej več kot ena tretjina. Kjer se ruši družina, tam se ruši narod. Za rešitev današnje slovenske družine in s tem naroda je izrednega pomena obnova verskega življenja v družini: z vsakdanjo skupno družinsko molitvijo, medsebojnim odpuščanjem, redno udeležbo pri nedeljski sveti maši, s spontanimi verskimi pogovori med člani družine ter medsebojnim spodbujanjem za krščansko življenje.

ZAUSTAVITI JE TREBA PLAZ SAMOMOROV

Grozljivo je dejstvo, da povprečno 700 Slovencev na leto naredi samomor, torej povprečno dva na dan, čeprav približno 600 samomorilcev na leto bližnji rešijo. Samomor je po svojem bistvu ateistično dejanje, ki računa z uničenjem in ne z večnim življenjem. Anketa je pokazala, da je med 21. in 50. letom 35 odstotkov Slovencev nagnjenih k samomorilnim mislim. Če bi ljudem uspelo odstraniti samomorilne misli, bi preprečili tudi samomore. Treba se je torej truditi za nesebično ljubezen do bližnjega. Molitev in opravljanje dobrih del za druge ter vsakdanje odpuščanje tudi najhujših krivic bo prav gotovo zmanjševalo nevernost samomora.

+ + +

Pristno krščansko življenje lahko izredno pripomore k izoblikovanju osebnostno suverenih posameznikov, ki bodo zmožni doseči tudi svojo družbeno suverenost in suverenost slovenskega naroda skupaj z drugimi. Pristno krščansko življenje pa lahko izkorenini pravtako tri velike pregrehe, ki pretijo uničiti slovenski narod.

Vse premoremo v Njem, ki nam daje moč!

DR. RUDI KONCILIIA

Naše
narodno
svetišče –
bazilika
MARIJE
POMAGAJ
na Brezjah

SV. CIRIL in METOD

Fr. Basil A. Valentine, O. F. M.,

Fr. Tone Gorjup, O. F. M.,

SS. Cyril & Methodius Slovene Mission,

Baraga House, 19 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101

Tel.: (03) 861 8118 in (03) 861 7787

Slovenske sestre – frančiškanke Brezmadežne

Slomšek House, 4 Cameron Ct., Kew, Vic. 3101

Tel.: (03) 861 9874

+ Še zdaj ne morem zadovoljiti zanimanja mnogih, ki sprašujejo, kako je izpadel tribunal o dovoljenju zidave našega Doma počitka m. Romane ob cerkvi. Tudi sam bi že rad vedel za odločitev, enako vseh pet zaupnikov. Žal bo treba čakati še do prihodnje številke. Drugi dan tribunala je sicer v redu potekel dne 31. avgusta in predsednik je zaključil zadevo, dokončna odločitev pa še ni padla. Računamo, da bomo za uspeh ali neuspeh zvedeli proti koncu tega meseca. Bog daj in Mati božja, da bi sodniki odločili v naš prid. Molimo v ta namen, saj je zadeva za našo melbournsko skupnost zelo važna.

+ Krsta smo imeli dva. Prvi je bil dne 12. avgusta pri Sv. Cirilu in Metodu v Kew. Krstna voda je oblila prvorjenko mlade družinice Petra Bračka in Kelly Louise McGrath, ki si je ustvarila svoj domek v okraju Nunawading. Klicali jo bodo Marissa Danielle. – Drugi krst pa smo imeli med redno slovensko mašo na drugo avgustovo nedeljo (13. avg.) v Geelongu. Daniel Gorup in Ildiko r. Loosz sta dobila novega družinskega člena, ki mu je ime Peter Šandor. Gorupovi živijo v Hamlyn Heights.

Oba očeta sta že v Avstraliji rojena. In zdi se mi, da sem ju prejšnji teden krstil . . .

Čestitke obema družinama, malčkoma pa obilo božjega blagoslova v življenju!

+ Poroke ta mesec v naši cerkvi ni bilo nobene, pač pa bi rad omenil dva nova zakona sinov naših družin, ki sta bila sklenjena v tem času.

Dne 2. septembra sta si v St. Carthage's Church, Parkville, obljudila zvestobo Robert Roeder in Helen Kavanagh. Ženinova mama je Boletova Neva, hči letošnjih zlatoporočencev Silva in Marcele Bole, naše

ljudske pesnice. – Naslednji dan, 3. septembra, pa sta si v župni cerkvi v Flemingtonu (St. Brendan's) podala roke kot mož in žena Robert Lesnjak in Sue Schipano. Ženinova starša sta Stanko in Ana Lesnjak iz North Noble Parka in zlasti med Planičarji dobro poznana.

Naj dobri Bog spremlja mlada para s svojim blagovcem!

+ Iskrena hvala vsem, ki ste se me spomnili ob Očetovskem in tudi rojstnem dnevu. Letos se ga nekako ni dalo skriti kot mnoga druga leta. Z letošnjim rojstnim dnem sem namreč postal – upokojenec. To sicer ni nič posebnega, le očitno opozorilo, da starost res že sedi na hrbtni. Gotovo pa ne pomeni pokoja, saj se mi zdi, da je z leta v leto več dela . . .

Zahvalim se dobrotnikom, ki so na tihem zbrali sredstva in mi kupili ortopedsko posteljo. Če sem pravilno zvedel, gre največja zasluga Smrdelovi Anici, zato njej posebna zahvala! Že pred nekaj leti je takva "akcija" stekla, a takrat je bila izdelava take postelje še v začetkih in zato precej draga zadeva. Ko sem zvedel za namero, se mi je posrečilo stvar obrniti in nabrani denar dati prepotrebnu Skladu za bodoči Dom počitka. Zdaj pa sem za dar zvedel šele, ko je postelja že stala sredi naše govorilnice. Bog povrni vsem! Čas spanja ni sicer nič daljši, a moram priznati, da zdaj zares odlično spim.

+ Tik pred Marijinim praznikom, v ponedeljek 14. avgusta, je v bolnišnici melbournskega okraja West Footscray zapustila solzno dolino MARIJA LAVRENČIČ. Bila je lepo pripravljena, saj je zelo cenila, da smo ji sleherni mesec ob priliki maše v St. Albansu prinesli sveto obhajilo. Dolgo jebolehalo na srcu, ki je končno odpovedalo. A kljub bolezni ni znala mirovati: njene roke so kar naprej delale kako ročno delo.

Blaga pokojnica je bila rojena 31. avgusta 1913 v Podbeli pri Breginju, v Lavrenčičevi družini. Leta 1934 se je poročila s Hermanom istega priimka, doma iz Logja. Sedemletni sinko se jima je ponesrečil z granato, obe hčerki pa sta s starši leta 1947 prišli v Italijo. Z družino je bila tudi Marijina ostarela mati in Hermanov oče. Dve leti so v Italiji čakali na izselitev in so medtem pokopali mater. Nato so emigrirali v Avstralijo in se ustalili v Melbournu, najprej v okraju Collingwood, nato na lastnem domu v Braybrooku. Po moževi smrti leta 1970 je bila pokojnica pri hčerki Vidi v Rosanni, po njeni smrti pred nekaj leti pa pri hčerki Veri v St. Albansu. Pogrebna maša je bila v četrtek 17. avgusta v cerkvi Srca Jezusovega v St. Albansu, pokopali pa smo pokojno mamo na Memorial

Park v North Altoni, kjer bodo njeni zemski ostanki čakali vstajenja. R.I.P. Iskreno sožalje domačim!

V sredo 23. avgusta pa je po težki in večmesečni bolezni zaključila svojo zemska pot ANTONIJA BRNE. Umrla je na svojem domu v North Altoni, kjer je na dan smrti še pri polni zavesti prejela svete zakramente. Pokojnica je bila doma iz Podgraj pri Ilirske Bistrici, kjer je bila rojena 30. aprila 1929 v družini Baričič. Leta 1951 se je poročila z Antonom Brnetom iz Zabič. Družina je emigrirala v Avstralijo leta 1969. Od treh otrok je Anica že pokojna, Marija in Stojan pa sta si že ustvarila svoji družini.

Rožnega venca ob krsti v naši cerkvi na nedeljo 27. avgusta zvečer se je udeležilo veliko število znancev, enako pogrebne maše naslednji dan. Nato smo krsto spremili na keilorsko pokopališče, kjer je blaga pokojnica dobila zadnji domek na tem svetu. — Naj dobro Bog potolaži domače, mami pa da večni pokoj!

+ Letošnja **Očetovska proslava** na prvo septembrsko nedeljo je lepo uspela in zahvala vsem, ki ste kakorkoli sodelovali, naj bo na odru ali pri postrežbi. Nastopili so otroci Slomškove šole s prizorom, deklamacijami in petjem, Glasniki in naša folklorna skupina "Rožmarin". Prijetno so zaigrali Petelinov Franci ter oče in sin Kojc. In Plesničarjev Marko je bil po dolgem času spet na odru, da je spremljal s harmoniko nečaka in nečakinjo. Simon Grilj pa je spremljal s harmoniko posebno plesno in pevsko zabavno točko v narodnih nošah (ženskih in moških), ki so jo pripravile očetom žene, od katerih mnoge še niso bile nikoli na odru.

Prostovoljne prispevke (330 dolarjev) pri vhodu smo tokrat namenili fondu za študij slovenskega jezika na Macquarie univerzi v Sydneyu.

+ Ne morem še poročati o dnevu upokojencev in o uspehu Walkathona, kakor tudi ne o praznovanju ob-

letnice Baragovega doma. To srečanje bivših Baragovcev in njih družin bo **na soboto 23. septembra zvečer** in se enkrat vabim vse k udeležbi. Čim več nas bo, tem bolj bo prijetno. Ansambel Karantanija bo poskrbel za domače melodije. Na družabnem večeru ste dobrodošli tudi cerkveni pevci, Glasniki, člani folklorne skupine in ministranti s starši ter vsi, ki kakor koli sodelujete pri delovanju našega središča.

+ **Na prvo nedeljo v oktobru (1. okt.) ob 2.30 je v stolnici sv. Patrika vsakoletna škofova maša raznih narodnosti**, ki tvorijo versko skupnost melbournske nadškofije. Tudi mi bomo tam z narodnimi nošami in zastavami. Po bogoslužju bo čajanka v dvorani stolničnega centra. Kot ostale narodnosti smo tudi mi naprošeni, da prinesemo kaj domačega peciva. Vsaka narodnost ima svojo mizo dobrot, ki so na razpolago za pokušanje ob čaju ali kavi.

+ Dva avtobusa odhajata od nas prvi teden oktobra proti Adelaidi na letošnji **Mladinski koncert**. Je še nekaj mest praznih. Glasnike in člane folklorne skupine "Rožmarin" stane vožnja deset dolarjev, drugo bo pokrito iz skupne blagajne. Za ostale stane vožnja 65 dolarjev, za upokojence in otroke pa le 55 dolarjev. Prenočišč je nekaj na razpolago pri tamkajšnjih rojakih, rezervirali pa smo tudi mesta v motelu. Cena je 30 dolarjev na osebo za dve noči. — Odhod bo v petek 6. oktobra zjutraj ob 6.30 izpred cerkve, vrnitev pa je predvidena za nedeljo okrog enajste ure zvečer.

+ P. Toni, ki odhaja na novo službeno mesto v Ljubljano in študij slavistike na ljubljanski univerzi, bo odletel iz Melbournske 11. oktobra. Ker bo v nedeljo pred odhodom na koncertu v Adelaidi, bo za mnoge edina prilika poslovitve na nedeljo 1. oktobra pri oz. po deseti maši. — Naj mu izrečem tudi tu zahvalo za skoraj triletno delo in srečno pot! Bog s teboj, Toni!

Prizorček
otrok
melbournske
Slomškove
šole
na letošnji
Očetovski
proslavi

IZPOD TRIGLAVA

"TRIGLAVSKI ŽUPNIK" — Jakob Aljaž je dobil ob priliki stoletnice prihoda na Dovje, kjer je župnikoval dolgih 38 let, tri metre visok spomenik. Odkrili so ga 27. avgusta na Dovjem, akcijo zanj pa je začel in srečno izvedel sedanji dovški župnik Urbanija. Kip je izdelal beograjski kipar Njeboša Mitič.

A najlepši Aljažev spomenik pa že dolgo stoji: to je Aljažev stolp vrh očaka Triglava, ki je bil njegova zamisel ter je z njo dovški župnik poudaril, da je Triglav slovenski in bo slovenski tudi ostal.

Ob mislih na Aljažev stolp: zadnje fotografije z vrha Triglava kažejo, da na Aljaževem stolpu ni več rdeče zvezde, ki ga je "krasila" vsa povojava leta. Njegova stožčasta streha ima slovensko zastavico, ki vsemu svetu priča, da se deželi pod Triglavom morda le obetajo boljši časi . . .

OGLEJ je bil dolga stoletja versko središče, pod katerega je svoj čas cerkveno-pravno spadal dobršen del slovenskega ozemlja. Letos je tam do srede oktobra odprta arheološka razstava o zvezah med Oglejem in Ljubljano v obdobju od prazgodovine do srednjega veka. Razstavljenih je 800 eksponatov iz ljubljanskega Mestnega muzeja.

SREČANJE TREH DEŽEL je bilo letos spet pri Mariji Pomagaj na Brezjah in sicer v soboto 19. avgusta. Poleg slovenskih romarjev od doma in obeh zamejstev je priromalo na Brezje precej nemško govorečih Avstrijev, z druge strani pa so prišli Italijani in Furlani. Bogoslužje in petje je potekalo v štirih jezikih. Iz celovske in videmske škofije so prišli romarji s svojimi zbori, za slovensko petje pa so poskrbeli združeni pevski zbori gorenjskih župnih.

Enotna misel letosnjega srečanja je bila: MIR V PRAVIČNOSTI. Romanja se je udeležilo nad 4000 vernikov, sedem škofov in nad sto duhovnikov. Zbor somaševalcev je vodil ljubljanski nadškof dr. Alojzij Šuštar. Kot veliki pobudnik tega razveseljivega srečanja treh dežel je na koncu svojega nagovora dejal:

"Moja iskrena želja je, da bi vsi, ki ste prišli na srečanje treh dežel, vzeli s seboj novo upanje in novo veselje in da bi za to pridobili še druge. Samo v taki svobodni odločenosti in osebnem prepričanju bomo mogli graditi novo Evropo bratstva, enakopravnosti in svobode in utrjevati mir v pravičnosti ter zidati EVROPSKO HIŠO, v kateri se bodo vsi dobro počutili."

NA SVETIH VIŠARJAH je bilo v nedeljo 6. avgusta prvo slovensko evropsko srečanje, ki ga je organiziral Svet slovenskih katoliških laikov zahodne Evrope. Udeležba je presenetila tudi največje optimiste, saj se je zbralo nad 500 Slovencev iz vseh delov Evrope, pa tudi prekoceanske dežele so imele svoje zastopnike. Avstralijo je zastopal p. Valerjan Jenko.

Somaševanje petnajstih duhovnikov je vodil koprski škof dr. Metod Pirih, ki je pri slovenski škofovski konferenci odgovoren za Slovence po svetu.

Predsednik Sveta slovenskih katoliških laikov zahodne Evrope je dr. Branko Zorn iz Pariza, tajnik pa Peter Curle iz Belgije, ki je na koncu maše navzoče seznanil s cilji in delom združenja.

Poročilo tega srečanja konča takole: Ob pesmi in vrisku se je srečanje Slovencev na Višarjah nadaljevalo do večernih ur in se končalo s sklepom, da bodo takšna srečanja odslej redno vsako leto.

V RADOVLJICI, rojstnem kraju Antona Tomaža Linharta, se že nekaj časa pripravljajo na praznovanje Linhartovih jubilejov. Letos namreč mineva dvesto let od prve uprizoritve slovenske ljudske komedije **Županova Micka**, prihodnje leto pa bo dvestoletnica Linhartovega najboljšega dramskega dela **Ta veseli dan ali Matiček se ženi**. Nato bosta sledila še dva jubileja: leta 1992 bo minilo dvesto let od zasnovanja slovenskega ljudskega založništva, leta 1995 pa dvesto let od Linhartove prezgodnjne smrti. V slovenski kulturi bodo to leto razglasili za Linhartovo.

SEDEMDESETLETNICO je praznoval v Ljubljani Zavod za slepo in slabovidno mladino. Proslavili so jo s slavnostno akademijo, na kateri so tudi podelili državna odlikovanja in razna druga priznanja sedanjim in nekdanjim uslužbencem.

KRŠČANSKA KULTURNA ZVEZA v Celovcu se med počitniškim časom posebej posveča tudi ohranjevanju slovenskega jezika. Že pred poletno šolo slovenskega jezika, ki jo že več let prirejajo v matični domovini, so na zamejskem Koroškem organizirali tečaje slovenskega jezika za otroke naših izseljencev. Letos pa so poskrbeli tudi za svojo zamejsko mladino, saj je ohranjevanje materinega jezika v narodni manjšini dokaj naporno. Organizirali so tritedenske "jezikovne počitnice" v Novem mestu. Otroci – bilo jih je 24 – so stanovali po družinah, ki imajo otroke podobno iste starosti. Tako so se lažje med seboj zblžali, se igrali, pogovarjali, peli, šli na izlet ali sprehod v naravo. Za učni del sporeda so poskrbeli učiteljice osnovne šole Grm. V spored počitnic so vključili tudi ogled Novega mesta od kapiteljske cerkve do Jakčeve galerije, pa tudi izlet na Trško goro, v Kostanjevico, Pleterje ter Šmarješke in Dolenjske toplice.

Celovška Krščanska kulturna zveza je imela tovrstne počitnice v Sloveniji že vrsto let v načrtu, a razmere takrat še niso bile zrele za kaj takega. Nekateri pravijo, da je morda še zdaj prekmalu, a splošno mnenje je, da so te prve "jezikovne počitnice" dobro uspele. Ko so bile že v teku, so jim tudi sredstva družbenega obveščanja namenila precej pozornosti.

Zakaj pa so Korošci izbrali ravno Novo mesto za tovrstne počitnice? Zastopnik KKZ in neposredni voditelj skupine koroške mladine Franc Tomažič je odgovoril takole: Izvedenci za jezikovna vprašanja so nam dejali, da prav v Novem mestu in okolici govorijo najbolj čist slovenski jezik, ljudje pa so odprti in družabni, gostoljubni in plemeniti. Torej vsestranska šola za našo koroško mladino . . .

PRIMORSKI SLOVENCI se bodo morda spomnili iz kratic sestavljene besede TIGR (Trst – Istra – Gorica – Reka), ki je predstavljala slovensko iredentistično narodno organizacijo, ki je začela delovati po prvi svetovni vojni v slovenskih krajih, zasedenih po Italiji. Tajna organizacija se je borila proti italijanskemu fašizmu, a kot beremo v zamejskem Katoliškem glasu, bi ji zdaj radi dodali tudi "levičarske revolucionarne ideje". O tej organizaciji se tudi v Sloveniji zadnje čase sme več pisati, a vedno le v okviru partije, kar pa je navadna zgodovinska potvorbba. Dejansko komunistična partija ves čas o TIGR-u ni hotela niti slišati, ker ji ideolesko ni odgovarjal. Partija tudi molči o Tigrovcu Danilu Zelenu, ki je padel ob italijanskem napadu na lovsko kočo na Dolenjskem v maju 1941, ko še ni bilo ne OF in ne partizanov. Ravno nasproto: partija je takrat še z molkom sodelovala z okupatorjem, ker je bil še v. veljavni Stalinov dogovor s Hitlerjem. Lahko celo rečemo: če bi TIGR vodil naše narodno-osvobodilno gibanje, bi najbrž ne bilo revolucije in njenih nepotrebnih žrtev, današnje slovenske meje pa bi bile zelo verjetno vse drugačne in pravičnejše . . .

GIBANJE ZELENIH je zajelo tudi našo matično domovino. "Zelenci" so imeli svoj ustanovni občni zbor ter izvolili za prvega predsednika dr. Dušana Pluta. Njih geslo je: Za zeleno Slovenijo, Jugoslavijo, Evropo, za zeleni planet! Ogrevajo se za "neonesnaženo Slovenijo zadovoljnih ljudi", zaznamir doma in po svetu, ki naj bo brez jedrskega orožja in brez armad, razen mirovne sile Organizacije združenih narodov.

ALBANCE so Srbi končno ukrotili v "izolacijo" in orojem, Slovence pa hočejo vlačiti po zobe po vsem svetu. Srbski pisatelj in Titov življenjepisec Dedijer, ki je preživel dolga leta v Sloveniji, se je zdaj obrnil proti njim. Pri Russelovem razsodišču v Oslu je ustanovil posebno komisijo, ki naj razišče in po-

trdi njegove obtožbe nad Slovenci. Po njem Slovenci grdo kršijo človekove pravice nacionalnih in verskih manjšin v Sloveniji. Zlasti se je Dedijer z vso silo znesel nad "klerikalci", ki jim je naprtil vse, kar se danes dogaja v Sloveniji, od nacionalizma, šovinizma, sovraštva do Srbov, preganjanja manjšin itd.

Njemu, Srbam in komunističnim sopotnikom je očitno demokratizacija Slovenije preveč. Treba se je bilo znesti nad Slovenci – morda jih bo pa ustrahovanje ugnalo . . .

LJUBLJANSKA STOLNICA je od tal do vrha kupole pokrita z opaži, o prenovitvi njenih zvonikov pa smo že pred meseci poročali. Zdaj je na vrsti njenega ostala zunanjost, ki je bila tudi potrebna temeljitega posega obnove. Gradbinci iz Kranja jo bodo oblekli z novim ometom, saj stari je že dolga leta na vseh koncih odpadal. V svoji revščini je drugače veličastna stavba že precej let izstopala iz panorame slovenske prestolice. Zdaj bo temu zadoščeno in stolni župnik že tudi trka na dobra srca ljubljanskih vernikov, naj pomagajo s svojimi darovi. Stroški bodo ogromni.

V zadnjem Vodniku po Ljubljani je o stolnici med drugim zapisano, da "predstavlja ključni spomenik baročne dobe v Ljubljani kot pomembna kiparska, slikarska in arhitekturna celota". Res je že čas, da spet postane okras Ljubljane, vreden gornjega opisa.

ZANIMIVA ljubljanska prireditev, četudi jo je nedavno kopiral tudi Maribor, je bila letos spet Foto antika. Ta razstava je že dvanaštič zbrala na Trgu francoske revolucije razne domače in tuje fotografije, poklicne in amaterske. Ljubitelji fotografiranja so si lahko ogledali stare fotografiske predmete, od katerih so bili nekateri tudi naprodaj. Tako je bilo kar precej barantanja, kar je zanimanje za razstavo še povečalo.

Melbournski rojakom je na uslugo

ZOBNI TEHNIK — DENTAL TECHNICIAN

LUBI PIRNAT

18 WRIDGWAY AVE., BURWOOD, Vic.

Telefon: 288 4159

Izdelava umetnega zobovja in vsa popravila.

Full denture service and repairs.

Simon Novak

- Otroški in družinski portreti na domu
- Poroke v domačem okolju ali po želji
- Posebni družinski prazniki – rojstni dnevi, zaroke, obletnice in slično

● Priporoča se vam vaš rojak Simon Novak
Melbourne,
Victoria

367 8405

Sveto pismo v našem slovu

BOŽJA BESEDA JE ŽIVA IN UČINKOVITA

Vladimir Truhlar (1912 – 1977) je živel nekje na previsu med Slovenijo doma in Slovenijo v sestru. Obe vojni sta ga pognali z doma. Po drugi vojni je kar petindvajset let predaval na gregorijanski univerzi v Rimu. Kot profesor duhovne teologije je uveljavil novo smer duhovnosti, ki temelji na izkustvenem doživljanju Boga. Napisal je vrsto knjig, razprav in člankov v raznih evropskih jezikih, ki obravnavajo to področje. Sadov njegovega dela je bil deležen tudi slovenski narod, saj je Truhlar pred vrnitvijo domov pripravil slovensko izdajo Leksikona duhovnosti (1974). Če bi kdo bral le to njegovo knjigo, bi lahko zaslutil, da Truhlar ni bil le znanstvenik - teolog. To, kar je kot duhovnik in profesor poučeval v rimskih letih, je zaslutil že v svojih dijaških letih kot pesnik.

Pri Truhlarju se duhovnost in pesništvo neprestano prepletata. Že prve pesmi, objavljene v Žaru, Domu in svetu ter drugod so bile duhovno obarvane. Vse njegove kasnejše zbirke sledijo tej usmeritvi: Nova zemlja (1958) in Rdeče Bivanje (1961) sta izšli pri SKA v Argentini, v Sloveniji pa V dnevih šumi ocean (1969), Luč iz črne prsti (1973) in po njegovi smrti še Kri in Motnordeči glas (1979).

Svetopisemski motivi so v Truhlarjevih pesmih dokaj pogosti. Če vemo, kaj Truhlarju pomeni božja beseda, se tem pesmim laže približamo. V svoji knjigi Pokončilski katoliški etos (1967) razлага, da razdetje ni le posredovanje stavkov o Bogu, ampak božji nagonvor človeku. Tako krščansko poslušanje in branje božje besede ni le sprejemanje izjav o Bogu, ampak vstop v živi stik z Bogom in v izkustveno življenje z njim. Svetopisemski pisatelji so to, kar so zapisali, preje izkusili. Resnično branje božje besede nas pripelje do podoživljanja njegovega izkustva, ki postane naše osebno izkustvo.

Preberite pesem *Fragmenti o desnem razbojniku*, ki je zgoraj v okvirju. Na prvi pogled je to težka, nerazumljiva pesem. Po besedah iz Lukovega evangelija spoznamo, za kateri dogodek gre. Poskusite si priklicati v spomin dogodek na Golgoti in še enkrat preberite pesem. Morda vas bo uznemirilo le nekaj besed. Te besede so le rahli okovi, ki priklepajo nase dosti globljo misel. Če ob besedah utihnemo in skušamo brati med njimi, se nam vse skupaj še bolj odmakne. Le Jezusove besede desnemu razbojniku – Še danes boš z menoj v raju – so jasne, žive; kot da so pravkar

FRAGMENTI O DESNEM RAZBOJNIKU /VI/

I	II	III
Srce je do kraja razdejano.	Zeleni pepel je povisan na križ.	Kak
A nobene žalostinke v motni zeleni pepel, nobenega belega klica po Živi Vodi.	Kerub usmiljeni, brani pred zlobo oči to razdejanje, grlica, za plahutanje svojih peruti ga sočutno skrij!	so v zasu vod
Srce ne ve za svoje razdejanje.		Sve
		gov
		V T
		je v
		Tvo

izgovorjene. Pesnik jih najprej posluša, potem ob njih odkrije, kako so učinkovite, kaj iz njih sledi. Biti v raju, z Jezusom in to še danes. Kdor to razume, lahko reče: "sveti razbojnik".

Ni si težko predstavljati, kaj bi izgovorjena Jezusova beseda pomenila nekomu, ki je tuk pred srečanjem s smrtno. Pesnik v njih odkrije posebno moč, ki jo razbojnik občuti kot veter, seme, kri in luč. Jezusove besede s semenom in vetrom prehajajo v razbojnika; s krujo in lučjo ga pripravljajo zanj. Konec pesmi nam tako nazorno pokaže, kako učinkuje božja beseda. Ta beseda ne deluje samo na razbojnika in pesnika, ampak tudi na bralca, če se ji prepusti.

Truhlarjeve pesmi s svetopisemskimi motivi in tudi druge zahtevajo poseben način branja. Besede same na sebi so dostikrat le togi okvir. Razmakiniti jih moraš in vstopiti v svet, ki se skriva za njimi. Njegove besede so izkustveno doživete in šele kot take ti ponudijo svojo misel. Misel ni le golo dejstvo, ampak se poglablja, če si ji pripravljen slediti. Pusti ti, da jo izkusiš, da jo doživljaš globlje in globlje. Nazadnje zadeš na Neskončno, Absolutno – srečaš se s Stvarnim.

Svetopisemski motivi, ki jih Truhlar slika v svojih pesmih, so sveži, blizu sodobnemu človeku. V pesmi David in Duh razkriva, kako isti Duh, ki je ob stvarjenju vel nad vodami, vodi Davida v vseh njegovih junastvih. Ko se je David zapletel z Urijevo ženo, se je za-

ir Truhlar/

ni
enem pepelu

i!

danes boš z menoj
aju. Luka 23, 43.

zbojnik

n besedah

bivanja,

seme
iz Tvoje dežele,
kri
Tvoje misli,
luč
Tvojih žil.
Že so s semenom v meni,
že me v svojem vetru,
s krvjo in lučjo
pripravljaljo
zate.

cel trgati iz dobrotnih vezi Duha in se trgal iz njih,
dokler ni ostal sam s svojo temnoplamenečo krujo.

Ko je kri ugasnila,	votla tišina
je bilo tvoje srce	za izgubljajočim se
zemlja,	šumom
pusta in prazna,	
in nad vodami	Duha.

To je posledica vsakega greha. Ko božji Duh zapusti človeka, je ta kot zemlja pred stvarjenjem – pusta in prazna.

V Rebeki in Dekli Agari zaslutimo, kako Bog vodi korake svojih, četudi je njegova prisotnost precejkrat nejasna.

Truhlar je cel ciklus pesmi posvetil Janezu Krstniku.

Krstnik v materi

Ko pa je k materi
ob pregraji nad čisto govorico
stopila Marija,
se je v Duhu
prebudit v dan
in zatežil
k Njemu.

Krstnikovo detinstvo

In ni mu bilo lahko,

ko ga je nekega dne
Duh
ukazujoče
vrgel v puščavo
pod raztrgane
mavrice.

Krstnik ob Jordanu

Duh
je bil v njegovih besedah.
Duh
je bil v njegovih očeh.
...

Krstnikovo pismo Kristusu

A ko si začel
izbirati Svoje,
da bi bili s Teboj,
si mene
obšel:

Krstnikova smrt

Izza utešenih
Herodiadinih prstov
bolj in bolj sije

Krstnikov
poveličani
glad.

V Krstnikovih pesmih zarisuje Truhlar težo službe Kristusu.

V Prvih učencih je ta teža drugačna, v Pavlu spet drugačna. V tej slednji je Savel od Jezusa preganjan preganjalec, vse dokler kot Pavel ne začuti: "Saj ne živim več jaz – v meni živi Kristus." Če tem pesmim res prisluhnemo, se ob njih srečamo tudi s samim seboj, z našo poklicanostjo.

Srečanje z Neskončnim, z Absolutnim v pesmi je skrivnost. Doživljamo jo na podoben način, kakor so doživljali apostoli Jezusa po vstajenju. Truhlar v pesmi Jezus po vstajenju prikazuje Jezusa, kako vstopa skozi vrata, se v hipu izmakne očem in nosi sebe v dajave, kakor se nosi misel . . . Učenci niso vedeli, da mu je zrak vel skozi telo (Velika noč). Podobno skrivnost doživljata učenca v pesmi Emavs. Ko jima je Jezus pri mizi dal blagoslovljenega kruha, se je

umaknil	kjer se dan
v svoj prozorni	nikdar ne nagne,
breztežni svet,	kjer se nikdar
kjer ni noči.	ne večeri.

Svet, v katerega nas vodijo Truhlarjeve pesmi, je pravzaprav svet poveličanega Kristusa. Zato lahko vsako njegovo pesem nastavimo kot školjko na uho – in iz nje "zašumi večno Morje".

P. TONE

SV. RAFAEL

Fr. Valerian Jenko, O. F. M.,

Fr. Ciril Božič, O. F. M.,

St. Raphael Slovene Mission,

313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160

(P. O. Box 280, Merrylands, N. S. W., 2160)

Telefon: (02) 637 7147

Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne

St. Raphael Convent,

311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W., 2160

Telefon: (02) 682 5478

DNE 20. avgusta se je vrnila z dopusta v Sloveniji sestra Hilarija, 30. avgusta pa p. Valerijan. Obema smo že izrekli dobrodošlico, pa naj bo še tu zapisana!

MOJSTRA Bruno Bolko in Stanko Slokar, ki imata znano podjetje PRIMORIE PTY. LTD., sta se s svojimi delavci res zavzela, da bo naša cerkev za letošnje žegnanje prenovljena. Dne 28. avgusta smo jo spraznili ter odstranili stari strop, naslednji dan pa že začeli z montiranjem novega. Leseni strop iz deščic kanadske cedre, povezanih v različne površine, bo pravi okras svetišča. Iz središča cerkve se bodo nad oltar z dvanajstih strani spuščale lesene letve, ki se bodo srečavale v krogu nad oltarjem, ki bo razsvetljeval in poudarjal pomen daritvenega oltarja. Pravi okras bodo tudi novi lestenci in svetilke pod postajami križevega pota. Menim, da smo našli dobro harmonijo med estetiko arhitekture in opremo cerkve. Električna dela izvajata — navdušena in za Boglonaj — naša dva mlada strokovnjaka Jenny in Henry Starija. Sestra in brat — oba elektrikarja.

LEPO praznovanje smo imeli za očetovski dan. Zadni prenovitveni del v cerkvi smo morali imeti sveto mašo v dvorani. Že pri vhodu so dekleta pripela očetom rdeč nagelj, takoj po maši pa so jim fantje servirali "kačjo slino"; nato je sledil spored, ki ga je s sodelavci pripravila s. Francka. Nastopili so otroci Slomškove šole; posebni pevski spored so v izredno navdušenje vseh izvedle žene. Mladi harmonikaš Rudi Črnčec je bil spet v svojem "elementu". Danica Petrič je pripeljala in sama zaplesala z otroško folklorno skupino, za konec pa je nastopila še folklorna skupina S.D.S. Nadaljevali smo s piknikom, ki so ga izredno spretno organizirali mladi: brhka dekleta so imela na skrbi kuhičjo, fantje pijačo, Švebovi fantje pa BBQ.

Ob opazovanju spremnosti in eleganc postrežbe se

je pri večjem omizju razživel pogovor o slovenski prihodnosti v Avstraliji. Povzemam vsebino: "Če jaz kot oče ne zaupam svojemu otroku, da vozi moj avto, kako naj mu zaupa kdo drug? Naši otroci, rojeni v Avstraliji, končujejo srednje šole in mnogi fakultete. Se pravi, da so bolj izobraženi kot mi. So iznajdljivi, živijo sedanji trenutek; mi smo prepogosto v preteklosti. Ti mladi, sposobni in inteligentni ljudje — naši otroci — bi morali biti vodilni ljudje v naši skupnosti. Pa kar poglejte: klube še vedno vodimo mi starci; kako težko damo kaj iz rok. Zabave, ki jih prirejamo, prirejamo zase — kaj naj, hudimana, tam počno mladi? Že trideset let gradimo vse za mladino — toda v resnici jim nismo še nič prepustili. Vse merimo po svoji meri. Če ne bomo prepustili življenja mladim, bo šlo vse z nami v grob. V par desetletjih nas bo pobralo, mlađi pa bodo šli po svoje. In čemu bo potem to naše garanije in ves naš trud? ..." To je razmišljjanje z očetovskega dne pri Sv. Rafaelu.

IN RES — veliko truda in dela smo vložili že sami v prenovo našega verskega in kulturnega središča zadnje mesece: dokončali smo mnoga dela v dvorani, kjer so mladi končno le dobili prostorno in lepo urejeno sobo; na novo smo uredili, obzidali in nasadili nove cvetlične gredice okoli cerkve, razširili parkirišče, uredili novo ograjo ob dvorani, ki je kombinacija zidu, stebrov in žive meje, dolge 25 metrov — tako, da ne bomo čisto zabetonirani. Cerkev je dobila novo streho in nov lesen strop ter celotno novo razsvetljavo; popravili smo razpokani pod ter po vsej cerkvi položili preprogo. Tako zdaj arhitektura svetišča diha v sozvočju urejenosti, lepote in elegance, skorajda razkošja, kar pa se za slovensko hišo božjo v Sydneju spodbodi.

Veseli me, ko mi ljudje pravijo: "Pred leti nismo mogli, zdaj pa lahko darujemo kaj več in olepšamo našo cerkev. Zgradili smo si svoje hiše, otroci nam doraščajo. Nič ne trpimo pomanjkanja, zato lahko več darujemo..." In res je tako. Zato smo z namensko akcijo za obnovo plačali streho (23,000 dolarjev) in zdaj že zbrali 20,000 dolarjev za novi strop. Seveda je bilo veliko del opravljenih brezplačno in marsičesa nam mojstri niso zaračunali — ne dela in ne gradiva. Preprosto: delali so iz čiste zavesti pripadnosti tej skupnosti. In to je ohrabrujoče.

Se posebej lepo je delati z mladimi. In prav lepo jih je videti ob nedeljah pri maši. Letos smo imeli že kar nekaj porok, ko sta oba partnerja slovenskih staršev. Dva takšna mlada para sta celo kupila stanovanje nedaleč od naše cerkve. Dozdeva se mi, da po letih odraščanja nekateri mladi vse bolj spoznavajo bogastvo svojih korenin ter versko in kulturno dediščino staršev. Hvala Bogu!

ZATO bo naše letošnje žegnanje v čast zavetniku sv. Rafaelu resnično praznik življenjske moči in volje, pa tudi narodnega ponosa. Z nami bodo naš krajinski škof, provincial avstralskih frančiškanov in njegov namestnik. Vsi nas dobro poznajo, cenijo in so radi z nami. Škof dr. Beda Heather bo blagoslovil vse te naše sadove prenovitvenih del in tudi nas – saj, ko prenavljamo cerkev, prenavljamo tudi svojo podobo v dobroti in velikodušnosti, razumevanju in ustvarjalnosti. Imamo razlog, da praznujemo, saj se že na zunaj vidi, da je v našem središču življenje in ne hiranje.

NA POBUDO ŽENA je v naši cerkvi od četrtnika 10. avgusta sedaj vsak četrtek od 10.30 do 11.15 MOLITVENO SREČANJE, h kateremu je povabljen in dobrodošel vsakdo. Po 45 minutni molitvi sledi družabno srečanje. Morda zna biti ta čas sredi dneva za mnoge prijetna poživitev, za vso našo skupnost pa duhovna obogatitev.

OD 20. do 28. avgusta smo imeli pod planinami v Jindabyne mladinski zimski tabor. Mladi so se vrnili domov zagoreli od sonca in polni dobre volje. Pravijo, da so se naužili smučanja, sonca in da bodo drugo leto spet šli. Z njimi sta bila p. Bernard in s. Francka, ki je imela na skrbi kuhinjo.

V PETEK 1. septembra je skupina žena organizirala uspešno stojnico v trgovskem središču Merrylandsa, ki je zbrala 604 dolarjev za naša obnovitvena dela.

AKCIJO OBNOVE je bil deležen tudi RAFAEL, naše četrletno glasilo, ki ga razpošiljamo na blizu 1600 naslovov. Tokrat je bila ta številka (junij–september 1989) sestavljena in oblikovana na računalniku, kar je delo Jožeta Senčarja. Bilo pa je tudi pri tem delu več sodelavcev. Sestra Francka se je izkazala kot izkušen tiskar.

GESLO že nekaj naših žegnanj in tudi letošnjega je: RASTEMO V ENO DRUŽINO. Ob tem našem prazniku bi se rad zahvalil vam, dobrim ljudem, da sem z vami lahko sedem let rastel in delal. Hvala za vaše razumevanje, dobroto in priateljstvo. Hvala p. Valeriju, s. Hilariji in s. Francki. Še posebna zahvala p. Bernardu in s. Francki za garanjo v teh mesecih obnove, p. Bernardu pa tudi srečno pot domov (21. septembra) in vse dobro na novem službenem mestu na Viču v Ljubljani.

KRST: Trent Jason John Gomboc, Wetherill Park. Oče Zlatko Jason, mati Denise r. Richardson. Botri so bili Michael Issa, Marta in Lojze Magajna. — Merrylands, 27. avgusta 1989.

SVETE MAŠE – Figtree: 8. in 22. oktobra ob peti uri popoldne.

Canberra: 15. oktobra ob šesti uri zvečer.

Newcastle: 29. oktobra ob šestih zvečer. Po maši bo čajanka v dvorani.

P. CIRIL

To pa je skupina sydneyjskih deklet, ki so imele skrb za kuhinjo na letošnji Očetovski proslavi (nedelja 3. sept.) pri Sv. Rafaelu. Veseli obrazzi dokazujojo, da niso ničesar prizmodile...
Foto: P. Ciril/

GADDAFIJEVA REVOLUCIJA

Kratko razmišljanje
CILKE ŽAGARJEVE

OB dvajsetletnici revolucije Colonel Gaddafija opisuje T. D. Allman (Sydney Morning Herald, 5. avgusta 1989) Libijce in poroča:

Gaddafi pravi, da je njegov največji uspeh v tem, da je omogočil enemu narodu na svetu, da si sam vlada. S sodelovanjem dvajsetih prijateljev je leta 1969 izvedel revolucijo in po radiu oznanil Libijcem, da so zdaj "svobodni".

Prepoval je vse politične stranke, knjige, časopise in vse obveščevalne vire razen svojega. V kulturni revoluciji leta 1973 je odstranil vse družbene, kulturne, ekonomske in politične tekmece. Ljudem je prepoval delati na svoje, da ne morejo do zasebnih dohodkov. Država, bogata na olju, daje vzdjevalnino vsem, ki imajo – po Gaddafiju – "čisto srce". Tako ima Gaddafi absolutno oblast nad srcem, dušo in telesom vsega libijskega prebivalstva.

Polovica Libijcev je manj kot dvajset let stara. Večina Libijcev torej v svojem življenju ni brala, slišala ali videla ničesar, kar ni prišlo od Gaddafija. Diktator je tako napravil Libijke ekonomsko, politično in kulturno popolnoma odvisne od sebe. Vsa ljudska odvisnost je prepletena s strahom, da je kakršno koli

iskanje sprememb nečisto, nečastno in protirevolucionarno – izdajstvo nad svobodo libijskega naroda.

Allmanu se zdi libijsko prebivalstvo kronično bolno, brez življenja – narod, ki je že tako prestrašen, da sam sebe nadzira po željah Gaddafija. — — —

Ob branju tega poročila sem obujala spomine na svojih dvajset let "svobode" v povojni Jugoslaviji. Vzgojena v Titovem duhu, kot večina nas slovenskih priseljencev, sem se težko otresla njegovih smernic za življenje, čeprav sem zavrgla njegov režim.

Mogoče je le res tisto: Kar se Janezek nauči . . .

Za nas, ki smo nekaj let sprejemali rdečo vzgojo in potem od nje pobegnili v svet, to seveda velja še bolj kot za druge. Zadnjih dvajset, trideset let smo nihali v tuji zemlji, neopredeljeni, brez korenin. Doma so se stvari spreminali, a mi nismo bili del teh sprememb. Tu se tudi nismo popolnoma vključili v avstralski sistem.

S srcem smo se oklepali mladosti in doma, z mislimi smo se upirali. Del naše mladosti in doma pa je bila tudi Titova vzgoja – bili smo Titova mladina.

Tudi Gaddafi ve, nič manj kot je Tito, kako pomembna je politična vzgoja mladine . . .

Na urednikov poziv v letošnji aprilski številki MISLI, da so fotografije o našem begunstvu in izseljenstvu del naše zgodovine ter se ne smejo izgubiti, se je oglasil tudi FRANC PONGRAČIČ s par fotografijami. Tale nam predstavlja zadovoljno slovensko skupinico leta 1959 v Wangaratti, Victoria, kmalu po prihodu na peto celino. Francu zahvala za sodelovanje, ki naj vzpodbudi še druge! — Urednik

Seveda ta objavljena fotografija nima nič skupnega z godnjim člankom, Gaddafijem in Libijo. Nog diktaturom pa v toliko, da je med tisoči drugih tudi ta skupinica slovenskih rojakov bežala preko meje v neznan ter začela novo življenje pod svobodnim avstralskim soncem. Od leve proti desni stoje Franc Pongračič, gospa Milica in njen mož Jože Kosi, gospa Marija in njen mož Matija Cimerman (bivši predsednik melbournske "Planice" in še član odbora) ter Aloja Krudar. Spredaj so hčerke Silvija Kosi ter Stanka (Stella) in Anica Cimerman, zdaj že vse poročene in mamice, zadnja pa dolgoletna odbornica Slovenskega društva Melbourne.

LOJZE
KOZAR

Premakljivi svečnik

(23.)

Ko imate vernega človeka za nazadnjaškega, mu delate krivico, ker ga imate za omejenega; v resnici pa ni prav nič omejen. Beseda prav lepo izrazi smisel tega, kar hoče povedati: ni omejen pred neko drugačno stvarnostjo, ki pa je zunaj našega čutnega dojemanja in ki jo odkrijemo s pomočjo milosti s svojim srcem na podlagi razuma. Če nekdo odkrije novo zvezdo, nov svet, ni omejen zato, ker njegov bližnji o tem svetu nima pojma, ker ga ni raziskoval in se mu že raziskovanje nečesa takega zdi nesmiselno."

"To je nekaj drugega. Preskočili ste v drugo področje, zato primera ne velja. Tvarni svet je vendar nekaj resničnega, prijemljivega, vaš duhovni svet pa je nesmiselna mistika, gola domišljija, prazna senca in ničeva tolažba."

"Tudi tvarni svet ni tako prijemljiv, kakor se zdi. Osnovna vprašanja o svetlobi, snovi in tisoč drugi stvareh so ostala nerazložena in jim znanost najbrž nikoli ne bo prišla do kraja. Glede vere pa sva zopet tam. Svet vere je prazna senca za nevernega, ker mu manjka poseben notranji čut, s katerim bi ta svet spoznal. Kakor človek brez posluha ne more dojemati lepote simfonije in so zanj vsi mnogoteri zvoki bolj ali manj enaki ter mu nič ne povedo, tako je človek brez vere glede tega notranjega sveta okrnjen. Manjka mu verski čut. Ne dela pa prav, ko ima verne zaradi njihove vere za manjvredne, ker doživljajo nekaj, o čemer on ne more imeti nobene izkušnje.

Toda nikar ne mislite, da se zaradi tega, ker imam vero, vi je pa morda nimate, povzdigujem nad vami. Niti najmanj. Kljub moji veri ste morda vi pred Bogom mnogo več vredni od mene. Zato bi bilo nespatmetno in z vero nezdružljivo, če bi verni neverne obsojali ali jih imeli za slabe ali manjvredne."

"Veliko govorite o verski izkušnji, toda verske izkušnje ni, ker svet vere ni prijemljiv."

"Kljub temu ima vsak vernik svojo versko izkušnjo, neko notranjo razvidnost, ki ni pridobljena samo z razumom, temveč je prejeta. To je milost, brez katere nihče ne more verovati. Vera namreč niso naše predstave o večnostnih stvareh, kajti vse naše predstave o nadnaravnih stvareh so napačne. Imamo jih, saj si jih pridobimo že v otroški dobi, toda ne motijo nas, ker vemo, da stvari v onstranosti gotovo niso takšne, kakor si jih slika naša domišljija."

"Zašla sva v teološko razpravljanje, jaz pa sem vas hotel samo posvati, da se raje izognite posledicam in se ne razkazujte v cerkvi."

NAŠE NABIRKE

BERNARDOVEMU
TISKOVNEMU SKLADU
ZA NAŠE "MISLI":

\$85.— Kristins Radesich; \$42.— Ivo Leber; \$35.— Marija Prelc, Davorin Zorzut; \$22.— Alojz Mihič; \$20.— Lidija Bole, Toni Berkopeč, Franc Šveb; \$17.— Jožefina Hvala, Jean Sluga; \$15.— Alojz Markič; \$12.— Anton Ferfila, Ana Šutej, Gracijan Pirc, Vinko Lavrič, Jože Barbiš, Katic Dodig, Franc Rozman, Milka Pongrac, Franc Mautner, Franc Bračko; \$9.— Zorka Kovačič; \$8.— Emil Mazlo; \$7.— Nežka Jesenko; \$5.— Anton Kociper, Marija Kovačič, Romana Favier-Zorzut; \$4.— Darko Stanič, Slavko Habjan, Ivan Hozijan; \$3.— N. N.; \$2.— Kristina Hrvatin, Ivan Fatur, Zora Kirn, Vida Valenčič, Franc Kohek, Stanko Fatur, Roza Vidmajer, Ana Peklar, Marija Oblak; \$1.— Janko Pirjevec.

NAŠIM POSINOVLJENIM

AFRIŠKIM MISIJONARJEM:

\$50.— N. N. (p. Hugon); \$20.— N. N. (za lačne sirote).

MATERI TEREZIJI

ZA NJENE LAČNE SIROTE:

\$50.— N. N.; \$40.— N. N., Max in Milan Krajnik, N. N.; \$40.— Druž. Alojz Gasperič; \$10.— Druž. Jože Gosak, Maria Telich.

DOBROTNIKOM
BOG STOTERO POVRNI!

TRŠKA GORA v bližini Novega mesta.

Ribnica

MOJA HIŠA

Moja hiša razpada,
(razžira jo čas),
da ni več streha človeku,
da ni več sanjam zavetje.
Ali je to še moja hiša?

Moji bratje živijo
daleč od domačije,
daleč drug od drugega
in vse bolj daleč od sebe.
Ali smo še bratje?

Moja dežela se duši
v dimu in v lažeh,
da ubija upanje
v rastlinah in v ljudeh.
Ali je to še moja dežela?

Moji prijatelji odhajajo
iz moje dežele —
ali se vdajajo tokovom
umazanih rek.
Ali smo še prijatelji?

TONE KUNTNER

"Raumem vas. Vi morda mislite, da je vera tisti strah, ki so nam ga nagnali v srce, ko so nam grozili s peklom. Zdaj letamo v cerkev, ker se bojimo večnega pogubljenja. Res je, tudi tega se bojimo. Toda verni smo iz čisto drugega vzroka. Verni smo zato, ker doslej milosti vere nismo zapravili, ker je vera naš jaz, naše bistvo, naša sreča, naša radost."

"V čem neki je tu radost, to mi povejte! To moraš, tega ne smeš, same zapovedi in prepovedi, samo utesnjevanje, brez svoje lastne volje, vse samo po predpisih. Pravo notranje suženjstvo."

"V tem smo pa vsi enaki. Tudi za vas velja: ne ubijaj, ne kradi, ne laži, ne goljufaj, ne spelji komu žene. Razlika je samo ta, da vernik dela to iz ljubezni, nevernik pa zaradi svoje vesti, pod nekim notranjim moraš, ali pa v najslabšem primeru samo zato, da ostane pred družbo čist. Kar delamo, ker moramo, nas bremeni. Kar pa delamo iz ljubezni, nam ni več v breme, temveč v radost. Zato ne govorimo o notranjem suženjstvu, ampak o notranji sproščenosti, ker vemo, zakaj moramo zapovedi držati. Bog jih ni dal zaradi sebe, ampak zaradi nas, da bi nam bilo dobro in da bi medsebojni odnosi med ljudmi bili lepi in urejeni."

"Saj ne govorim o teh osnovah življenja, ki so vsem skupne, ampak o teh vaših drobnih predpisih, da moraš kar naprej moliti, da ne zamudiš in ne opustiš nobene maše, same take nesmiselne zunanjosti, to vas usužnjuje."

"Z ljubljeno osebo ni nikoli preveč pogovora, tako tudi molitve ni nikoli preveč, saj je pogovor z ljubečim Bogom. Kar se pa tiče maše, pa je takole: ves tened se obračamo navzven, raztresa nas tisoč stvari, kakor da se naše bistvo razhaja na vse strani. V nedeljo se skušamo zbrati, ponotranjiti, najti sebe, se napolniti z božjo ljubezni, kakor se akumulator mora od časa do časa napolniti, da more zopet v redu delovati. Če mašo tako vzamemo, nam preneha biti nadležni predpis, ampak nam postane živa in žgoča potreba. Brez maše naše krščansko življenje nujno peša. Vi pa hočete, naj jo opustim, ker nekomu ne uga ja, da hodim v cerkev."

"Morali jo boste opustiti, če boste hoteli ostati v tej službi. Vsaj tukaj, otrokom v očeh."

"Gotovo so otroci tudi prej hodili k maši, preden sem jaz prišla sem. Nisem jih torej jaz pohujšala. Tudi če jaz ne bi hodila k maši, mislite, da bi otroci nehali hoditi? Saj pravite, da prej nihče izmed vas ni hodil v cerkev, ste torej s tem koga od maše odvrnili? Priznati morate, da ne. Kakšen smisel pa ima potem meni braniti hoditi v cerkev, če to tako in tako na nikogar ne vpliva?"

"Pa še kako vpliva. Kako naj učinkovito govorimo otrokom, kako je bila Cerkev včasih zaostala in krivčna, če kljub temu otroci vidijo svojo učiteljico v cerkvi. S svojim obnašanjem zanikate zgodovino."

"Zanikam in delam prav. V naših učbenikih je samo pol resnice, govorijo samo o napakah Cerkve, zamolčijo pa vse, kar je krščanstvo dobrega storilo od prvega oznanila o enakosti vseh ljudi, ki ga je oznanjal Jezus, pa do skrbi za bolnike, reveže, sirote, pa vso umetnost stvarbarstva, glasbe, literature, slikarstva in kiparstva. Kaj pa hodimo danes gle dat po svetu, če ne cerkev."

"Da, da, toda vse to na račun izmogovanja revežev, tlačanov, brez-

pravnega človeka."

"Na čigav račun pa danes gradimo, tovariš? Ali ne prav tako na račun delovnega človeka? Saj on dela, on ustvarja dobiček, mi vsi smo samo porabniki tega dela, ves prosvetni in birokratski kader, vsi živimo od žuljev delavcev, pa se zaradi tega nihče ne vznemirja."

"Tovarišica, predaleč greste. Če že tako mislite, obdržite take misli zase. Pametnej bo."

"Sem morda rekla, da to ni prav? Rekla sem samo, da tako je. In tega ne more nihče na svetu tajiti, pa naj se še tako prevratniško sliši. Tako je in morda je tako tudi prav, saj sicer ne bi prišli nikamor naprej. Gre samo za to, zakaj zameriti preteklosti, ker tudi danes ne more biti drugače."

"Vi torej mislite, da je bilo v preteklosti vse prav, ker je pač Cerkev vodila javno življenje, že zato?"

"Niti najmanj ne mislim, da je bilo vse prav. Mislim samo to, da tudi zdaj ni in nikoli ne bo. Človeštvo se bo vedno z muko prebijalo skozi čas, padalo iz ene zmote in krivice v drugo, vendar se počasi dviga više in više, ker je v ozadju vsega Nekdo, ki ima vse niti v rokah. Ki sicer pusti človeku svobodo, tudi kadar slabo ravna ta svet, potem ga pa ta večni Urejevalec zopet potegne v pravo smer, da se vedno bolj bliža svoji dovršenosti."

"Mislite, da za sedanji svet to ne velja, da zdaj gre samo vse navzdol, ker se uveljavlja brezboštvo?"

"Tudi sedaj vlade, naj bodo kakršnekoli, so v božjih rokah. Tudi neveren človek lahko naredi veliko dobrega, lahko daje pravične zakone, ki se jih je treba držati, ker so vsem v korist. In dolžni smo ubogati vse uredbe in predpise, če niso v navzkrižju z našo vestjo. Če bi pa kdaj nasprotovali naši vesti, smo se jim dolžni upreti. Toda takih predpisov pri nas ne poznam. Morda jih poznate vi?" /Nadaljevanje prihodnjič/

SPREJETI otroka pomeni odpirati se Bogu in sodelovati z njim v njegovem stvariteljskem načrtu. Ljubezen do otroka oziroma do sočloveka je torej najvišja vrednota in božja zapoved.

Kahlil Gibran je razmišljanje o otroku izrazil res umetniško: "Vaši otroci niso vaši otroci. Vaši otroci so sinovi in hčere klica Življenja k Življenju. Po vas prihajajo, a ne iz vas. Čeprav so z vami, niso vaša lastnina. Vi jih lahko darujete svojo ljubezen, toda ne morete jim dati svojih misli, kajti oni imajo svoje misel. Vi lahko sprejmete njihova telesa, toda ne morete sprejeti njihovih duš, kajti njihove duše že prebivajo v hiši jutrišnjega dne, ki je v niti v svojih sanjah ne morete obiskati... Življenje ne teče nazaj..."

Vsek otrok je sad ljubezni in priča svoj blagoslov. Otroci so izraz, plod intimnega sožitja ljubezni zakoncev, dopolnitve in obogatitev zakona, so naše nadaljevanje v božnost in nadaljevanje vsega, kar smo mi že prejeli iz svojih korenin, kar smo sami dodali in puščamo v dediščino. /Iz knjižice Anice Sečnik: Rada imam otroke/

STRAH pred politično emigracijo

I. Z., Ljubljana

PISATI o slovenski politični emigraciji je tudi še v našem letu 1989 v Sloveniji drzno početje. Drzno, če se ne drži dosedanjih režimskih kalupov. Kajti vsa dosedanja "razkrinkavanja obrazov slovenske politične emigracije" (naprej bom v članku zanjo pisal SPE) so bila brez izjeme klasično tendenciozno početje.

Značilna je v tem oziru knjiga časnika Janeza Čučka z naslovom "Sramota počasi umira", Obzorje 1979, ki je nečasten primer oživljanja državljanke vojne na Slovenskem. Značilno je tudi početje ministra slovenskega izvršnega sveta za notranje zadeve Tomaža Ertla, ki je poskusil pozornost javnosti obrniti od bistva ljubljanskega procesa na namig, da so bili glavni obtoženci celo v nekakšnih stikih z emigracijo.

Težnja vseh teh pisanih in izjav pa je vedno ista:

"ustvarjati" vedno znova nekega zunanjega sovražnika, kar naj potem služi za diskvalifikacijo drugače mislečih.

Pisati o SPE pa je težavno tudi zaradi nemožnosti priti do informacij o tej problematiki. Kajti če ne morem svobodno brati takojimenovane emigrantske literature, v naši družbi še marsičesa drugega ne morem in ne smem početi. S tem, da oblast prepoveduje ali prepričuje sodelovanje oz. branje neke literature, s tem prepoveduje tudi vedenje o sebi. "Emigrantska literatura" povzroča v oblasti strah pred resnico.

Pisati o SPE kolikor toliko objektivno je torej pri

nas izredno težko. Tu je še cela vrsta "strahov, pomislekov, objektivnih in subjektivnih težav". Še vedno se bajé na nekaterih ustanovah, npr. na Republiškem komiteju za informiranje, nahajajo neki – sicer nedostopni – spiski političnih emigrantov, ki se sploh ne smejo pojavljati v slovenskem prostoru in s katerimi ni dovoljeno imeti intervjujev.

Pošastno je vzdušje, celo prepričanje, da en del mojega naroda, ki je odrezan od Slovenije, čisto "samoumevno" ne sme v Slovenijo in niti ne sme pisati v "samoupravno-socialistične" časopise v tej Sloveniji. In to zato, ker so "zločinci"! Pika! In pri tem tisoči že desetletja nasedajo na ta "argument". Je to rezultat večdesetletnega pranja možganov. Stalna bojazen pred ovduhom in zaporom hromi še najpogumnejše ...

Saj res, kako je s temi "zločinci"? Gnusi se mi to početje, a kaj morem ob vsem tem? Le žalostno zrem na usodo tega mojega razgnanega naroda, ki mu pripadam, ko poslušam, kako prav isti iz črede te ideologije, ki je po tej deželi prva začela moriti in je po kasnejšem razpletu državljske vojne tudi najbolj morila, "krivdo" daleč najbolj valijo na druge.

Kakor hitro kdo omenja pobjoj 10.000 domobranov, že se mu vrže kot protiutež Urha. Niso pa tisti, ki omenjajo Urha (Sv. Urh pri Bizoviku blizu Ljubljane – op. ur.) zmožni sami od sebe v sklopu državljske vojne omeniti poboja domobranov po končani vojni. Tako enostransko ravnata Štefanija Ravnikar-Podbevšek v svoji obsežni monografiji "Sv. Urh" in Jože Vidic v "Po sledovih Črne roke".

Prav zanima me, če bodo v Enciklopediji Slovenije (ES) pod geslom "Likvidacija domobranov" ali pod kakim vsebinsko podobnim geslom sploh omenili ta "dogodek" iz slovenske polpretekle zgodovine, in predvsem, koliko prostora mu bodo namenili. Po dolžini gesel z ozirom na pomen kake osebe ali dogodka v prvem in drugem zvezku bi morala biti v ES vsaj ena stran posvečena tudi temu polblaznemu dejанию.

Žal prva dva zvezka povzemata stare in preživele ideoološke obrazce. Smemo upati, da se bodo pisci gesel in uredniki ES vsaj v letošnjem 3. zvezku bližali zgodovinski resnici? Ta pa zahteva, da se dogodek obravnava tako, da se ga ne iztrga iz konteksta, in da se upošteva vse tiste silnice, ki so ga pogojevale.

Če pogledamo na kilsko težke knjige o NOB, na Mikužev oris "NOB na Slovenskem" v petih knjigah, na famozno "Zgodovino Slovencev" iz leta 1979: le kje je v vseh teh knjigah kaj napisanega o terorizmu Varnostne obveščevalne službe (VOS) v letih 1941 in 1942, o številnih brezmiselnih likvidacijah "za en počen groš", o vzrokih za usmrritev talcev, o slovenskem rodomoru nad 10.000 ljudi v juniju 1945? O vsem tem in še o marsičem drugem v neverjetno za-

jetnih zgodovinskih knjigah ni nič, prav nič.

Leta 1984 sem v "Teleksu" bral poročilo o okrogli mizi o slovenskem zgodovinopisu. V njem je bilo med drugim rečeno, da gre lahko vsakdo, ki bi rad bral "emigrantsko literaturo", v Narodno univerzitetno knjižnico. To pa sploh ne drži, kajti preden prideš do te literature v omenjeni knjižnici, te mine potrežljivost, zlasti če ti ni znano, da te vrste literaturo hranijo in "izposojajo" na rokopisnem oddelku. Doživel pa sem tudi to, da so zahtevali od mene posebno dovoljenje za branje tovrstne literature.

Pred kratkim sem šel tudi v knjižnico Inštituta za zgodovino delavskega gibanja, katera velja kot ustanova, ki zbira gradivo za zgodovino partije, predvsem NOB. Tam sem vprašal, če imajo "Vestnik" in "Tabor", ki izhajata v Argentini in nudita niz podatkov o času NOB in komunistične revolucije na Slovenskem. Odgovor je bil, da teh publikacij sploh ne poznajo. Res osupljivo! Le kako naj se potem piše objektivna zgodovina medvojnega dogajanja na Slovenskem brez osnovne literature nasprotnega tabora?

Medtem ko SPE izraža v svojem pisanku le besedno in mišljenjsko drugačnost, ki je v meščanskih demokracijah – te so v svetu zaenkrat še najbolj učinkovite v svoji demokratičnosti, ter je vrednotena predvsem drugače kot pri nas in je temelj napredka, je pa v Sloveniji to označeno kot zločinsko početje.

Ves čas odkrivanja ozadja ljubljanskega procesa je Služba državne varnosti operirala s takoimenovano "zunanjo zvezo", tj. s stiki, ki da jih je imela "Mladina" z emigrantmi, čeprav je dobro vedela, za kake vrste emigrantov gre. Zato je že čas, da se enkrat za vselej razkrije, kaj SPE dejansko je, kdo jo sestavlja in kaj dela.

Zato sem izvedel med nekaterimi vidnejšimi Slovenci anketo, v kateri sem jih prosil za kratko mnenje o SPE. Od 25 vprašanih mi jih je odgovorilo samo deset. Dokaz, da je ta tema še vedno za večino "tabu", o čemer se ne sme vedeti resnice.

In zaključek iz vsega povedanega? Pišimo o slovenski politični emigraciji in svobodno razpolagajmo z njenou literaturo!

Sv. Marko v Prešernovi Vrbi

SVETA DRUŽINA

Fr. Janez Tretjak, O. F. M.,
Holy Family Slovene Mission,
51 Young Ave, W. Hindmarsh, S. A., 5007
(P. O. Box 159, Hindmarsh, S. A., 5007)
Tel.: (08) 46 9674

DNE 5. avgusta letos je naša skupnost zopet sprejela novega člana med božje ljudstvo. Krstna voda je tokrat obljila Pavla Ying Zheng Krambergerja, ki je bil rojen 9. aprila letos. Oče Feliks je slovenskega rodu, mama pa po rodu Kitajka Ping Wang in tako smo med našimi adelaidekimi rojaki dobili prvega slovenskega Kitajčka. Starši so zvesto obljubili, da bodo odslej prihajali k slovenski maši. Žal take obljube velikokrat malo ali nič ne držijo – no, Bog daj, da se tokrat jaz motim! Pavelčku želimo božjega blagoslova in obilo milosti pri njegovi duhovni in telesni rasti!

Na prvo septembrisko nedeljo smo slovesno obhajali praznik naših očetov. Za mašno slavlje so posebej poskrbeli učenci slovenske šole ter v cerkvi pripravili lep in bogat duhovni spored. Kot posebnost je imela med mašo nagovor očetom Sonja Valenčič, zvesta in marljiva učenka slovenske šole našega središča svete Družine. Po maši pa so matere pripravile v dvoranici bogato zakusko, a g. Ivan Benc je prinesel harmoniko, da so vsi prisotni zapeli in bili dobre volje. Tako je minil letošnji očetovski dan poln prijetnih vtisov. Naj bo tu izrečena zahvala zlasti učencem slovenske šole.

Kot lani smo seveda tudi letos po končanem sporedu izbrali očeta leta. Verjetno bi težko našli za našo skupnost zaslужnejšega kot je naš predsednik Tone Jesenko. Samo Bog ve poleg Toneta, koliko ur žrtvuje za nas vse, za to pa je treba poleg slovenske zavesti tudi globoke in trdne vere. Ravno v tem pa je Tone bogat. Naj mu Bog poplača s svojim blagoslovom že v tem življenju, še bolj pa v večnosti. Kadar koli je kaj napraviti, takoj in rade volje pride; glede vodne inštalacije pa je tudi njegov sin Marjan vedno na razpolago. In kot oče tudi sin: nikoli nič za denar, vedno vse za Bogplačaj. Res: Bogplačaj, Toni, pa enako tudi tebi, Marjan! In iskrene čestitke ter vse priznanje za vajino požrtvovalnost v korist naši verski skupnosti!

Dne 22. oktobra je misijonska nedelja. Kot že ponavadi bo tudi letos po maši B.B.Q., katerega čisti dohodek je namenjen za misijone. Ta dan bo mašo spet oblikovala mladina. Vse prijatelje misijonov vabimo k udeležbi bogoslužja in srečanja po maši. S tem boste gmotno podprtli misijone in misjonarje, ki se trudijo za rast božjega kraljestva na raznih predelelih sveta.

Radijska ura v priredbi adelaidekskega verskega središča je vsako sredo zvečer ob 7.30 na valu etnične radijske postaje 5 EBI FM. Vsako zadnjo sredo v mesecu izvajajo spored mladi člani naše slovenske skupnosti.

V avgustovi številki MISLI ste lahko prebrali na mladinski strani o naših mladih radijskih napovedovalcih. Zamisel sodelovanja mladine pri radiu ni na-

stala ob mojem bolniškem dopustu: vsaj nekateri se že nekaj časa zavedamo, da je treba mlaude uvajati, jim zaupati in jih pripravljati, da bi končno vzeli vajeti slovenskega radia v svoje roke. Saj na mladih stoji bodočnost. Mnogi se žal tega ne zavedajo in sklepal bi, da je pri vsem tem v ozadju ljubosumje . . . A naj bi ne bil! Mladi so nam vsem v ponos. Njim naj gre vsa spodbuda in tudi priznanje!

Petnajsti mladinski koncert je pred vrati. Upajmo, da bo vse lepo potekalo. Prijav je letos nekoliko manj kot prejšnje leto, a vseeno je še lepo število mladine, ki hoče sodelovati s svojim nastopom.

Vsi slovenski klubi so dobili vabila k sodelovanju, a vsi niso odgovorili. Včasih se človek res sprašuje, kaj pri nekaterih rojakih pomeni narodna zavest: ali je kulturna prireditev na prvem mestu, pred kozarčkom in plesom? Prav iz teh razlogov smo za letošnje geslo mladinskega koncerta izbrali misel: VEDI, DA SI SLOVENSKEGA NARODA DEDIČ! Dragi rojaci, naj vam bodo te moje vrstice v spodbudo in jih ne vzemite za karanje! Seveda pa so lahko tudi v opomin. In če gre Slovenija v svetu polagoma v zaton, se moramo vprašati, kaj smo mi storili, da bi naši otroci ohranili slovensko zavest – zavest, da po njihovih žilih teče slovenska kri. V tej zavesti in želji vam vsem kličem: Dobrodošli na mladinskem koncertu 1989 v Adelaidi!

P. JANEZ

Z VSEH VETROV

PRVIČ v zgodovini komunističnih diktatur so komunisti popustili in predali vodstvo države v druge roke. To se je zdaj zgodilo na Poljskem: komunisti so na volitvah v juniju doživeli sramoto, ko so od 261 sedežev, ki so jih dovolili za volilno tekmovanje s Solidarnostjo, izgubili kar vse razen enega. Tadeusz Mazowiecki, član Solidarnosti in urednik tedenika Tygodnik Solidarnosc ter svetovalec unijskega vodje Lecha Wałęsa, je postal poljski ministrski predsednik. A komunistična stranka še vseeno drži v rokah nekaj važnih vodilnih mest, zlasti vojaštvu in tajno policijo.

Vprašanje je, ali bo nova vlada vzdržala v hudi ekonomski krizi, v kateri se nahaja Poljska? Eden novinarjev je komentiral, da je komunistična stranka s predajo vlade dala Solidarnosti v roke vrv, da se z njo sama obesi. Če nova vlada namreč ne bo uspela v par letih rešiti krizo, bodo razočarani državljanji planili po njej. Je morda to tihi načrt komunistične stranke?

STOLETNICA rojstva našega izseljenskega pesnika Ivana Zormana ne sme mimo nas ne da bi jo vsaj omenili. Leta 1889 – 28. aprila – se je rodil v Šmarju pri Ljubljani. Komaj štiri leta je imel, ko se je izselil s starši v Ameriko, kjer je najdaljšo dobo svojega življenja preživel v ameriški Ljubljani – Clevelandu. Med ameriškimi Slovenci je bil znan in priznan, pa tudi priljubljen zaradi svoje poštenosti, narodne in verske zavednosti ter seveda pesniške žilice. Zorman je namreč kmalu zaslovel kot pesnik, skladatelj, pevovodja in kulturni delavec. Dolgo vrsto let je bil organist pri slovenski fari sv. Vida v Clevelandu, v teku svojega udejstvovanja pa je izdal pet knjig svojih poezij, ki so se ameriškim rojakom njegovega časa zelo priljubile.

Prav je, da Ivana Zormana vsaj po imenu poznamo tudi mi. Saj je zrastel v Sloveniji v svetu in zanjo žrtvoval vse svoje življenje.

Melbournskim Slovencem se priporoča
KAMNOŠEŠKO PODJETJE

**LUCIANO VERGA & SONS
MEMORIALS P/L
ALDO and JOE**

10 BANCELL STREET,
CAMPBELLFIELD, VIC. 3061

Telefon:
359 1179

KO SMO v letošnji aprilski številki Misli omenjali smrt in pogreb zadnje avstrijske cesarice Cite, smo mimogrede omenili tudi smrt njenega moža Karla v letu 1922. Karel I. Habsburžan je umrl kot zadnji cesar Avstro-ogrsko-monarhije v izgnanstvu na otoku Madeiri. Umrl pa je v sluhu svetosti, kakor je tudi vse življenje vzornega vernika kazal izredno potrpežljivost in vdanost v božjo voljo. Že eno leto po smrti je avstrijski krščansko-socialistični poslanec in poznejši zvezni predsednik Wilhelm Miklas dal pobudo za cesarjev beatifikacijski postopek. Ta se je, dasi tiho, nadaljeval v nadaljnjih desetletjih. Zdaj ob smrti Karlove zakonske družice Cite pa je prišlo v javnost, da si sedanji dunajski nadškof Groer zelo prizadeva pripeljati postopek proglašitve do srečnega zaključka.

THE TORONTO STAR je dne 29. julija letos objavil članek nekaterih nestrpnežev, ki so se spravili na našega rojaka nadškofa dr. Alojzija Ambrožiča. Članek neokusno in brez vsakega čuta do sočloveka žali nadškofovo osebnost in položaj, ki ga v katoliški hiherarhiji kot izbrani naslednik torontskega kardinala Carterja predstavlja. Žal je pri članku sodelovalo tudi nekaj "modernih" voditeljev katoliških šol, ki jim vsekakor ni povolji nadškofov poseg v versko vzgojo po katoliških šolskih ustanovah.

V nadškofovo obrambo je uredništvo STAR-a odgovoril torontski kardinal Carter. A časopis si je dovolil cenzurirati kardinalovo pismo s tem, da je enostavno izpustil njegove zaključne besede. Zato je kardinal sam dne 8. avgusta razposlal na vse župnije torontske nadškofije stavke, ki jih niso objavili. Glase pa se takole: "I wish a great tenure to my successor. I hope he shall be made Cardinal. Toronto deserves it. Toronto also deserves somewhat better reporting."

TO LETO beleži tudi stoletnico Hitlerjevega rojstva. Verjetno jo je praznovalo malo ljudi, ves svet pa se jo je spomnil z grozo, saj je ime tega diktatorja prineslo človeštvu toliko zla.

Adolf Hitler je bil rojen 20. aprila 1889 v Zgornji Avstriji, v mestu Braunau ob reki Inn, blizu nemške meje. Po poročilih je hotel župan pred nekaj leti na Hitlerjevo rojstno hišo vzidati "spominsko ploščo" z napisom: "Petdeset milijonov mrtvih opozarja: nikdar več fašizma!" A tedanja lastnica hiše se je uprla češ da bo s tem poslopje izgubilo na vrednosti. S pritožbo na sodišče je dosegla, da so prisodili pravico njej.

Za letošnjo stoletnico so avstrijske oblasti poslale v Braunau močne enote policajev in orožnikov – za vsak slučaj, če bi prišlo do kakih pronacističnih manifestacij. Pa ni bilo nič posebnega. Le nekaj mladih oseb je bilo aretiranih, ker so izražale svoje odobranje Hitlerjevega diktatorstva. Med njimi so bili štirje iz ZDA, štirje Italijani, trije Nemci, dva Avstrijca, en

**DRAGI ROJAKI,
POTUJETE
V EVROPO?**

Na pragu domovine, sredi stare Gorice, ob drevoedu Corso Italia, Vas pričakujemo v PALACE HOTELU, najboljšem hotelu v mestu: 75 sob s kopalnico, telefonom, radijskim sprejemnikom, barvним TV, mini-barom, klimatizacijo. Najmodernejše užitje po zelo ugodnih cenah: samska soba 43 avstr. dol., dvoposteljna 56 avstr. dol. Gostom so na razpolago hale, konferenčna dvorana, parkirni prostor in hotelska restavracija.

V PALACE HOTELU bo poskrbljeno za Vaše čimprjetnejše počutje, dobrodošlico pa Vam bo osebno izrekel rojak

VINKO LEVSTIK

Tel. (0481) 82166 / Telex 461154 PAL GO I

**PALACE
HOTEL**

**VAŠ HOTEL!
DOBRODOŠLI!**

34170 GORIZIA-GORICA,
Corso Italia 63 (ITALY)

Francoz in en Irec. Zmešana mladina, ki ni okusila vojnih grozot in suženjstva diktature ...

AVSTRALIJA se je naenkrat znašla — brez pilotov. Ko to pišem, že tri tedne stoji mrtev ves običajni živžav po letališčih. Na tisoče potnikov in turistov je običajno brez ptička, ki naj bi jih premaknil preko zračnih višav v namenjene kraje. Pilotska unija je zahtevala 30% povisice plač, kar je bilo seveda odbito. Sledile so grožnje s strani vlade, s strani pilotov pa množični odstop iz služb, česar ni nihče pričakoval. Milijonske izgube na vseh koncih in krajih, razočaranje turističnega sveta nad zanesljivostjo avstralskega prometa in vse ostale neprijetnosti v zvezi s sleherno prometno stavko ...

Težko je s prstom pokazati na krivca tega nenavadnega stanja. S tem v zvezi je sto pravnih vprašanj, pa ugibanj, kako je sploh prišlo do tega, kako se bo zadeva končala in kdaj, kdo ima končno prav ... Vedeni več se sliši glasov, ki bi radi posredovali in stavko končali v splošno zadovoljstvo. Celo sydneyški nadškof kardinal Clancy se je oglasil, pa tudi on ni bil zmožen presekati gordiskskega voza. Iz Amerike in drugih delov sveta so na poti v Avstralijo najeti piloti, da naš zračni promet spet vsaj za silo steče ...

Ob morda upravičenih zahtevah dostikrat nihče ne pomisli na škodo skupnosti, ki je brez moči.

Istočasno pa so si naši politiki podarili znatno po-

višico. Pa tega javnost skoraj ni opazila, ker so vsi govorili in pisali le o "nezasišanih zahtevah pilotov" ...

SVETOVNega DNEVA MLADIH, ki je bil v avgustu pri znateniti romarski božji poti Komposteli v Španiji, se je udeležil tudi papež Janez Pavel II. V odgovoru na pozdrav španskega kralja Juana Carlosa takoj ob prihodu je sam pojasnil namen svoje udeležbe: utrditi mlade z vsega sveta v veri in jih spodbuditi za novo evangelizacijo sveta.

Papež je srečal vsaj 350.000 mladih iz 55 različnih dežel. Tudi slovenska skupina je bila med udeleženci. Eden trinajstih jezikov, s katerimi je papež nagovoril mladino, je bila tudi naša slovenčina.

LETOŠNJE VOLITVE za člane Evropskega parlamenta, ki so bile v vseh 12 državah Evropske gospodarske skupnosti, kažejo splošno razpoloženje volilcev v teh deželah. Napredovali so socialisti in "zelenci" oz. tisti, ki se zanimajo za varstvo okolja. Tako je zdaj v 518-članskem parlamentu 192 socialistov (prej 166). Število "zelencev" se je skoraj podvojilo, saj je skočilo od 20 na 38. Padlo pa je število komunistov od dosedanjih 48 na 40.

Evropski parlament igra za enkrat v glavnem le svetovalsko vlogo. Pričakovati je, da bo imel veliko več vpliva po letu 1992, ko bodo znotraj EGS padle gospodarske meje.

KOTIČEK NAŠIH MLADIH

TOPOT se je morala GALERIJA MLADIH našega Kotička zopet umakniti, ker je pri obeh verskih središčih poleg melbournskega ostalo le pri obljudbah. To pa ni dovolj in stričku v pomoč. Če ni pošiljke slike s kratkim življenjepisom, pač nimam kaj objaviti. A da bi vedno pisal le o naših melbournskih mladincih, pa spet ne gre. Bi jih najbrž kmalu slišal, da delam izjeme in dajem prednost svojim ...

Tako sem se zatekel k rešitvi in objavljam v našem Kotičku sliko sydneyske SLOMŠKOVE ŠOLE. Ime je po škofu Slomšku, ki je zbiral otroke, jih učil materinega jezika in zanje tudi pisal knjige. Če Bog da, ga bomo enkrat častili kot svetnika, saj je storil dosti dobrega in svetniško umrl. Veliko pesmic, ki jih pojemo pri raznih prireditvah, je njegovih.

SLOMŠKOVA ŠOLA, ki so jo pričela naša verska središča, ima že dolgoletno tradicijo. V Melbournu smo jo ustanovili leta 1960, v Sydneyu malo kasneje. Še vedno deluje s poukom in odrskimi nastopi, ima pa žal manj učencev kot pred leti. Škoda, da slovenski starši pre malo misljijo na to in ne izrabijo lepe prilike za njih otroke. Enkrat jim bo žal, a takrat bo prekasno . . . Kar se Janezek ne nauči, tega Janezek pa ne zna.

A ko že objavljam sliko sydneyske slovenske šole, naj obenem še malo po stričevsko zagodrnjam. Vpra-

SLOMŠKOVA
ŠOLA (1989)
našega
sydneyskega
središča
sv. Rafaela
v Merrylandsu.
Učiteljice so
sestra Francka,
Judy Šajn
in Danica Šajn.

P O M L A D J E S P E T

NA OKENCU JE ROŽMARIN,
SKOZ OKENCE KOT ZVON IZ LIN
OBRAZEK KUKA RAZIGRAN –
POLONCA NAŠA, DOBER DAN!

Z NEBA SE SONCE JI SMEJI,
IZ GAJA PTIČEK JI ŽGOLI,
KOT PISANE ZASTAVICE
DRHTIJO ROŽAM GLAVICE,
OBLAČEK BEL KOT SNEG Z VIŠAV
PRIJAZNO KIMA JI V POZDRAV.

KAKO JE LEP TA BOŽJI SVET!
SAM VRISK IN SMEH –

P O M L A D J E S P E T! . . .

Mirko Kunčič

šujem se: Zakaj pa se učenci Slomškove šole pri Sv. Rafaelu v Sydneyu nič ne oglašajo v tale Kotiček? Prav šole bi morale nekako sprejeti tole stran, da mi ne bi zmanjkalno pisem in sestavkov. Menim, da bi morale učiteljice misliti na to – njih bi najraje malo za ušesa. Naj Sydney vsaj objavo te slike v Kotičku vzame kot stričovo resno prošnjo – in pričakovanje, da ga bodo v bodoče sydneyški šolarji Slomškove šole zalagali s pismi. Velja? – Striček

DNE 5. avgusta letos je naša skupnost zopet sprejela novega člana med božje ljudstvo. Krstna voda je tokrat oblila Pavla Ying Zheng Krambergerja, ki je bil rojen 9. aprila letos. Oče Feliks je slovenskega rodu, mama pa po rodu Kitajka Ping Wang in tako smo med našimi adelaidskimi rojaki dobili prvega slovenskega Kitajčka. Starši so zvesto obljubili, da bodo odslej prihajali k slovenski maši. Žal take obljube velikokrat malo ali nič ne držijo – no, Bog daj, da se tokrat jaz motim! Pavelčku želimo božjega blagoslova in obilo milosti pri njegovi duhovni in telesni rasti!

Na prvo septembrsko nedeljo smo slovesno obhajali praznik naših očetov. Za mašno slavje so posebej poskrbeli učenci slovenske šole ter v cerkvi pripravili lep in bogat duhovni spored. Kot posebnost je imela med mašo nagovor očetom Sonja Valenčič, zvesta in marljiva učenka slovenske šole našega središča svete Družine. Po maši pa so matere pripravile v dvoranici bogato zakusko, a g. Ivan Benc je prinesel harmoniko, da so vsi prisotni zapeli in bili dobre volje. Tako je minil letošnji očetovski dan poln prijetnih vtisov. Naj bo tu izrečena zahvala zlasti učencem slovenske šole.

Kot lani smo seveda tudi letos po končanem sporedu izbrali očeta leta. Verjetno bi težko našli za našo skupnost zaslužnejšega kot je naš predsednik **Tone Jesenko**. Samo Bog ve poleg Toneta, koliko ur žrtvuje za nas vse, za to pa je treba poleg slovenske zavesti tudi globoke in trdne vere. Ravno v tem pa je Tone bogat. Naj mu Bog poplača s svojim blagoslovom že v tem življenju, še bolj pa v večnosti. Kadar koli je kaj napraviti, takoj in rade volje pride; glede vodne inštalacije pa je tudi njegov sin Marjan vedno na razpolago. In kot oče tudi sin: nikoli nič za denar, vedno vse za Bogplačaj. Res: Bogplačaj, Toni, pa enako tudi tebi, Marjan! In iskrene čestitke ter vse priznanje za vajino požrtvovalnost v korist naši verski skupnosti!

Dne 22. oktobra je misijonska nedelja. Kot že ponavadi bo tudi letos po maši B.B.Q., katerega čisti dohodek je namenjen za misijone. Ta dan bo mašo spet oblikovala mladina. Vse prijatelje misijonov vabimo k udeležbi bogoslužja in srečanja po maši. S tem boste gmotno podprtli misijone in misijonarje, ki se trudijo za rast božjega kraljestva na raznih predelelih sveta.

Radijska ura v priredbi adelaidskega verskega središča je vsako sredo zvečer ob 7.30 na valu etnične radijske postaje 5 EBI FM. Vsako zadnjo sredo v mesecu izvajajo spored mladi člani naše slovenske skupnosti.

V avgustovi številki MISLI ste lahko prebrali na mladinski strani o naših mladih radijskih napovedovalcih. Zamisel sodelovanja mladine pri radiu ni na-

SVETA DRUŽINA

*Fr. Janez Tretjak, O. F. M.,
Holy Family Slovene Mission,
51 Young Ave, W. Hindmarsh, S. A., 5007
(P. O. Box 159, Hindmarsh, S. A., 5007)
Tel.: (08) 46 9674*

stala ob mojem bolniškem dopustu: vsaj nekateri se že nekaj časa zavedamo, da je treba mlade uvajati, jim zaupati in jih pripravljati, da bi končno vzeli vajeti slovenskega radia v svoje roke. Saj na mladih stoji bodočnost. Mnogi se žal tega ne zavedajo in sklepal bi, da je pri vsem tem v ozadju ljubosumje . . . A naj bi ne bil! Mladi so nam vsem v ponos. Njim naj gre vsa spodbuda in tudi priznanje!

Petnajsti mladinski koncert je pred vrati. Upajmo, da bo vse lepo potekalo. Prijav je letos nekoliko manj kot prejšnje leto, a vseeno je še lepo število mladine, ki hoče sodelovati s svojim nastopom.

Vsi slovenski klubni so dobili vabila k sodelovanju, a vsi niso odgovorili. Včasih se človek res sprašuje, kaj pri nekaterih rojakih pomeni narodna zavest: ali je kulturna prireditev na prvem mestu, pred kozačkom in plesom? Prav iz teh razlogov smo za letošnje geslo mladinskega koncerta izbrali misel: VEDI, DA SI SLOVENSKEGA NARODA DEDIČ! Dragi rojaci, naj vam bodo te moje vrstice v spodbudo in jih ne vzemite za karanje! Seveda pa so lahko tudi v opomin. In če gre Slovenija v svetu polagoma v zaton, se moramo vprašati, kaj smo mi storili, da bi naši otroci ohranili slovensko zavest – zavest, da po njihovih žilih teče slovenska kri. V tej zavesti in želji vam vsem kličem: Dobrodošli na mladinskem koncertu 1989 v Adelaidi!

P. JANEZ

Z VSEH VETROV

PRVIČ v zgodovini komunističnih diktatur so komunisti popustili in predali vodstvo države v druge roke. To se je zdaj zgodilo na Poljskem: komunisti so na volitvah v juniju doživeli sramoto, ko so od 261 sedežev, ki so jih dovolili za volilno tekmovanje s Solidarnostjo, izgubili kar vse razen enega. Tadeusz Mazowiecki, član Solidarnosti in urednik teknika Tygodnik Solidarnosc ter svetovalec unijškega vodje Lecha Wałęsa, je postal poljski ministrski predsednik. A komunistična stranka še vseeno drži v rokah nekaj važnih vodilnih mest, zlasti vojaštvo in tajno policijo.

Vprašanje je, ali bo nova vlada vzdržala v hudi ekonomski krizi, v kateri se nahaja Poljska? Eden novinarjev je komentiral, da je komunistična stranka s predajo vlade dala Solidarnosti v roke vrv, da se z njo sama obesi. Če nova vlada namreč ne bo uspela v par letih rešiti krizo, bodo razočarani državljani planili po njej. Je morda to tihi načrt komunistične stranke?

STOLETNICA rojstva našega izseljenskega pesnika Ivana Zormana ne sme mimo nas ne da bi jo vsaj omenili. Leta 1889 – 28. aprila – se je rodil v Šmarju pri Ljubljani. Komaj štiri leta je imel, ko se je izselil s starši v Ameriko, kjer je najdaljšo dobo svojega življenja preživel v ameriški Ljubljani – Clevelandu. Med ameriškimi Slovenci je bil znan in priznan, pa tudi priljubljen zaradi svoje poštenosti, narodne in verske zavednosti ter seveda pesniške žilice. Zorman je namreč kmalu zaslovel kot pesnik, skladatelj, pevovodja in kulturni delavec. Dolgo vrsto let je bil organist pri slovenski fari sv. Vida v Clevelandu, v teku svojega udejstvovanja pa je izdal pet knjig svojih poezij, ki so se ameriškim rojakom njegovega časa zelo priljubile.

Prav je, da Ivana Zormana vsaj po imenu poznamo tudi mi. Saj je zrastel v Sloveniji v svetu in zanjo žrtoval vse svoje življenje.

Melbournskim Slovencem se priporoča
KAMNOŠEŠKO PODJETJE

**LUCIANO VERGA & SONS
MEMORIALS P/L
ALDO and JOE**

10 BANCELL STREET,
CAMPBELLFIELD, VIC. 3061

Telefon:
359 1179

KO SMO v letošnji aprilski številki Misli omenjali smrt in pogreb zadnje avstrijske cesarice Cite, smo mimogrede omenili tudi smrt njenega moža Karla v letu 1922. Karel I. Habsburžan je umrl kot zadnji cesar Avstro-ogrsko-monarhije v izgnanstvu na otoku Madeiri. Umrl pa je v sluhu svetosti, kakor je tudi vse življenje vzornega vernika kazal izredno potrežljivost in vdanost v božjo voljo. Že eno leto po smrti je avstrijski krščansko-socialistični poslanec in poznejši zvezni predsednik Wilhelm Miklas dal pobudo za cesarjev beatifikacijski postopek. Ta se je, dasi tiho, nadaljeval v nadaljnih desetletjih. Zdaj ob smrti Karlove zakonske družice Cite pa je prišlo v javnost, da si sedanji dunajski nadškof Groer zelo prizadeva pripeljati postopek proglašitve do srečnega zaključka.

THE TORONTO STAR je dne 29. julija letos objavil članek nekaterih nestrpnežev, ki so se spravili na našega rojaka nadškofa dr. Alojzija Ambrožiča. Članek neokusno in brez vsakega čuta do sočloveka žali nadškofovo osebnost in položaj, ki ga v katoliški hiherarhiji kot izbrani naslednik torontskega kardinala Carterja predstavlja. Žal je pri članku sodelovalo tudi nekaj "modernih" voditeljev katoliških šol, ki jim vsekakor ni povolji nadškofov poseg v versko vzgojo po katoliških šolskih ustanovah.

V nadškofovo obrambo je uredništvo STAR-a odgovoril torontski kardinal Carter. A časopis si je dovolil cenzurirati kardinalovo pismo s tem, da je enostavno izpustil njegove zaključne besede. Zato je kardinal sam dne 8. avgusta razposlal na vse župnije torontske nadškofije stavke, ki jih niso objavili. Glase pa se takole: "I wish a great tenure to my successor. I hope he shall be made Cardinal. Toronto deserves it. Toronto also deserves somewhat better reporting."

TO LETO beleži tudi stoletnico Hitlerjevega rojstva. Verjetno jo je praznovalo malo ljudi, ves svet pa se jo je spomnil z grozo, saj je ime tega diktatorja prineslo človeštvu toliko zla.

Adolf Hitler je bil rojen 20. aprila 1889 v Zgornji Avstriji, v mestu Braunau ob reki Inn, blizu nemške meje. Po poročilih je hotel župan pred nekaj leti na Hitlerjevo rojstno hišo vzidati "spominsko ploščo" z napisom: "Petdeset milijonov mrtvih opozarja: nikdar več fašizma!" A tedanjega lastnika hiše se je uprla čes da bo s tem poslopje izgubilo na vrednosti. S pritožbo na sodišče je doseglj, da so prisodili pravico njej.

Za letošnjo stoletnico so avstrijske oblasti poslale v Braunau močne enote policajev in orožnikov – za vsak slučaj, če bi prišlo do kakih pronacističnih manifestacij. Pa ni bilo nič posebnega. Le nekaj mladih oseb je bilo aretiranih, ker so izražale svoje odobranje Hitlerjevega diktatorstva. Med njimi so bili štirje iz ZDA, štirje Italijani, trije Nemci, dva Avstrijca, en

**DRAGI ROJAKI,
POTUJETE
V EVROPO?**

Na pragu domovine, sredi stare Gorice, ob drevoledu Corso Italia, Vas pričakujemo v PALACE HOTELU, najboljšem hotelu v mestu: 75 sob s kopalnico, telefonom, radijskim sprejemnikom, barvnim TV, mini-barom, klimatizacijo. Najmodernejše udogje po zelo ugodnih cenah: samška soba 43 avstr. dol., dvoposteljna 56 avstr. dol. Gostom so na razpolago hale, konferenčna dvorana, parkirni prostor in hotelска restavracija.

V PALACE HOTELU bo poskrbljeno za Vaše čimprjetnejše počutje, dobrodošlico pa Vam bo osebno izrekel rojak

VINKO LEVSTIK

Tel. (0481) 82166 / Telex 461154 PAL GO I

PALACE HOTEL

**VAŠ HOTEL!
DOBRODOŠLI!**

34170 GORIZIA-GORICA,
Corso Italia 63 (ITALY)

Francoz in en Irec. Zmešana mladina, ki ni okusila vojnih grozot in suženjstva diktature ...

AVSTRALIJA se je naenkrat znašla – brez pilotov. Ko to pišem, že tri tedne stoji mrtev ves običajni živjav po letališčih. Na tisoče potnikov in turistov je običalo brez ptička, ki naj bi jih premaknil preko zračnih višav v namenjene kraje. Pilotska unija je zahtevala 30% povišice plač, kar je bilo seveda odbito. Sledile so grožnje s strani vlade, s strani pilotov pa množični odstop iz služb, česar ni nihče pričakoval. Milijonske izgube na vseh koncih in krajih, razočaranje turističnega sveta nad zanesljivostjo avstralskega prometa in vse ostale neprijetnosti v zvezi s sleherno prometno stavko ...

Težko je s prstom pokazati na krivca tega nenavadnega stanja. S tem v zvezi je sto pravnih vprašanj, pa ugibanj, kako je sploh prišlo do tega, kako se bo zadeva končala in kdaj, kdo ima končno prav ... Vedno več se sliši glasov, ki bi radi posredovali in stavko končali v splošno zadovoljstvo. Celo sydneyjski nadškof kardinal Clancy se je oglasil, pa tudi on ni bil zmožen presekati gordijskega vozla. Iz Amerike in drugih delov sveta so na poti v Avstralijo najeti piloti, da naš zračni promet spet vsaj za silo steče ...

Ob morda upravičenih zahtevah dostikrat nihče ne pomisli na škodo skupnosti, ki je brez moči.

Istočasno pa so si naši politiki podarili znatno po-

višico. Pa tega javnost skoraj ni opazila, ker so vsi govorili in pisali le o "nezasišanih zahtevah pilotov" ...

SVETOVNega DNEVA MLADIH, ki je bil v avgustu pri znameniti romarski božji poti Komposteli v Španiji, se je udeležil tudi papež Janez Pavel II. V odgovoru na pozdrav španskega kralja Juana Carlosa takoj ob prihodu je sam pojasnil namen svoje udeležbe; utrditi mlade z vsega sveta v veri in jih spodbuditi za novo evangelizacijo sveta.

Papež je srečal vsaj 350.000 mladih iz 55 različnih dežel. Tudi slovenska skupina je bila med udeležencami. Eden trinajstih jezikov, s katerimi je papež nagovoril mladino, je bila tudi naša slovenščina.

LETOSNJE VOLITVE za člane Evropskega parlamenta, ki so bile v vseh 12 državah Evropske gospodarske skupnosti, kažejo splošno razpoloženje volilcev v teh deželah. Napredovali so socialisti in "zelenci" oz. tisti, ki se zanimajo za varstvo okolja. Tako je zdaj v 518-članskem parlamentu 192 socialistov (prej 166). Število "zelencev" se je skoraj podvojilo, saj je skočilo od 20 na 38. Padlo pa je število komunistov od dosedanjih 48 na 40.

Evropski parlament igra za enkrat v glavnem le svetovalsko vlogo. Pričakovati je, da bo imel veliko več vpliva po letu 1992, ko bodo znotraj EGS padle gospodarske meje.

KOTIČEK NAŠIH MLADIH

TOPOT se je morala GALERIJA MLADIH našega Kotička zopet umakniti, ker je pri obeh verskih srednjih poleg melbournskega ostalo le pri obljubah. To pa ni dovolj in stričku v pomoč. Če ni pošiljke slike s kratkim življenjepisom, pač nimam kaj objaviti. A da bi vedno pisal le o naših melbournskih mladincih, pa spet ne gre. Bi jih najbrž kmalu slišal, da delam izjeme in dajem prednost svojim ...

Tako sem se zatekel k rešitvi in objavljam v našem Kotičku sliko sydneyske SLOMŠKOVE ŠOLE. Ime je po škofu Slomšku, ki je zbiral otroke, jih učil materinega jezika in zanje tudi pisal knjige. Če Bog da, ga bomo enkrat častili kot svetnika, saj je storil dosti dobrega in svetniško umrl. Veliko pesmic, ki jih pojemo pri raznih prireditvah, je njegovih.

SLOMŠKOVA ŠOLA, ki so jo pričela naša verska središča, ima že dolgoletno tradicijo. V Melbournu smo jo ustanovili leta 1960, v Sydneju malo kasneje. Še vedno deluje s poukom in odrskimi nastopi, ima pa žal manj učencev kot pred leti. Škoda, da slovenski starši pre malo misljijo na to in ne izrabijo lepe prilike za njih otroke. Enkrat jim bo žal, a takrat bo prekasno . . . Kar se Janezek ne nauči, tega Janezek pač ne zna.

A ko že objavljam sliko sydneyske slovenske šole, naj obenem še malo po stričevsko zagodrnjam. Vpra-

**SLOMŠKOVA
ŠOLA (1989)**
našega
sydneyskega
središča
sv. Rafaela
v Merrylandsu.
Učiteljice so
sestra Francka,
Judy Šajn
in Danica Šajn.

P O M L A D J E S P E T

**NA OKENCU JE ROŽMARIN,
SKOZ OKENCE KOT ZVON IZ LIN
OBRAZEK KUKA RAZIGRAN –
POLONCA NAŠA, DOBER DAN!**

**Z NEBA SE SONCE JI SMEJI,
IZ GAJA PTIČEK JI ŽGOLI,
KOT PISANE ZASTAVICE
DRHTIJO ROŽAM GLAVICE,
OBLAČEK BEL KOT SNEG Z VIŠAV
PRIJAZNO KIMA JI V POZDRAV.**

**KAKO JE LEP TA BOŽJI SVET!
SAM VRISK IN SMEH –**

P O M L A D J E S P E T! . . .

Mirko Kunčič

šujem se: Zakaj pa se učenci Slomškove šole pri Sv. Rafaelu v Sydneju nič ne oglašajo v tale Kotiček? Prav šole bi morale nekako sprejeti tole stran, da mi ne bi zmanjkalo pisem in sestavkov. Menim, da bi morale učiteljice misliti na to – njih bi najraje malo za ušesa. Naj Sydney vsaj objavo te slike v Kotičku vzame kot stričovo resno prošnjo – in pričakovanje, da ga bodo v bodoče sydneyski šolarji Slomškove šole zalagali s pismi. Velja? – Striček

KRAŠKI IZLIVI – Pesmi Marcele Bole, Melbourne. Cena 7.– dol.
ISKANJE – Pesmi Petra Košaka, Melbourne. Cena 3.– dol.
CVET LJUBEZNI – Pesmi Ivana Lapuha, Melbourne. Cena 4.– dol.
SVETO PISMO NOVE ZAVEZE v prikupni žepni izdaji. Z opombami in kratko razlago težko razumljivih mest. Cena 6.– dolarjev.

KRISTJAN MOLI je naslov molitvenika s 305 stranmi. Cena 5.– dol.
HVALIMO GOSPODA je zbirka ljudskih cerkvenih pesmi (z notami) v obliki molitvenika, z dodatkom stalnih mašnih in drugih molitev. Cena je 5.– dol. Ista pesmarica v skrajšani obliki stane 2.– dol.

HOJA ZA KRISTUSOM je knjižica v obliki molitvenika, ki obsega nesmrtnе spise Tomaža Kempčana. Cena 5.– dolarjev.

SHEPHERD OF THE WILDERNESS – Angleški življenjepis misijonarja Baraga v žepni izdaji. Spisal Bernard J. Lambert. Cena 2.– dol.

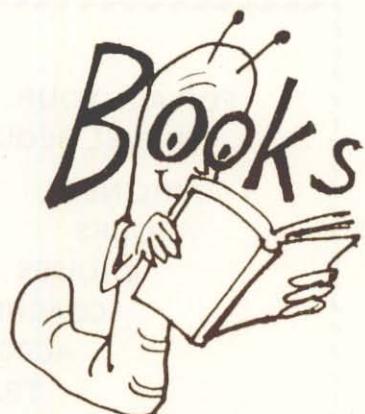
DREAM VISIONS – Cankarjeva knjiga "Podobe iz sanj" v odličnem angleškem prevodu. Slovenian Research Center, USA. Cena 12.– dol.

MEN WHO BUILT THE SNOWY – O življenu ob graditvi Snowy Mountains projekta napisal v angleščini Ivan Kobal. Cena 8.– dol.

THE GLIMMER OF HOPE (Svit upanja) – Izšla v angleškem jeziku v samozaložbi pisca Jožeta Komidarja, N.S.W. Obsega spomine na Lokoško dolino med revolucijo in razmišlja o komunizmu. Cena 6.– dol.

THE SLOVENIANS FROM THE EARLIEST TIMES – V angleščini je napisala slovensko zgodovino Dragica Gelt. S številnimi slikami o premljena knjiga je izšla v Melbournu. Cena 22.– dolarjev.

Imamo še več knjig našega matičnega, zamejskega in zdomskega trga.

LEPOTE SLOVENSKIH CERKVA je monumentalna knjiga z 283 barvnimi posnetki. Avtor slik je Jože Anderlič, besedilo pa je napisal dr. M. Zadnikar. Cena 49.– dol.

GORIŠKE MOHORJEVKE 1989 so na razpolago. Štiri zanimive knjige, vredne branja: **Spoštovani** (Albin Luciani), **PE-FAU Spomini** (Milkoš Vauhnik), **Primorski biografski leksikon** (14. snopič) in **Koledar** z raznimi zanimivimi članki. Cena celotne zbirke je 30.– dolarjev.

SLOVENSKO-AVSTRALSKO DRUŠTVO CANBERRA Inc.

pozdravlja vse rojake
in bralce MISLI
s prisrčnim vabilom:
**KADAR SE MUDITE
V CANBERRI,
OBIŠČITE NAS!**

Vsem rojakom in njih priateljem sporočamo: naš DOM, poznan pod imenom TRIGLAV, na Irving Street, PHILLIP (CANBERRA), A. C. T., je odprt gostom vsak dan (vključno sobote, nedelje in praznike, razen velikega petka in večera božične vigilije) od 11.30 a.m. do 11.45 p.m.

Naš bar je odprt od 11.30 dopoldan dnevno ter nudi tudi številne slovenske pičače. Kuhinja servira okusno domače pripravljeno hrano vsak dan od šestih do devetih zvečer, ob nedeljah pa tudi od poldne do druge ure in od šeste ure zvečer.

KADAR SE MUDITE V CANBERRI: DOBRODOŠLI V SLOVENSKEM DOMU!

Pri nas Vam bo tudi vselej kdo na razpolago za razne informacije o Canberri in okolici.

Naša telefonska številka: (062) 82 1083.

FOR ALL YOUR
TRAVEL REQUIREMENTS:
AIRLINES
TOURS
CRUISES
COACHES
ACCOMMODATION
TRAVEL INSURANCE

PLEASE CONTACT:
ANGIE — CHARLES — or ERIC
GREGORICH

DONVALE TRAVEL

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Victoria 3109
Telefon: 842 5666

Lic. No:
3 0 2 1 8

SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE!

POLETI DO LJUBLJANE, ZAGREBA, TRSTA in DUNAJA
(enako do RIMA, BEOGRADA, FRANKFURTA . . .)

Zelo dobre ekonomske prilike
za obisk lepe Slovenije
in vseh strani sveta . . .

*Pokličite ali obiščite naš urad za podrobnejša pojasnila,
da Vam lahko pomagamo pravočasno dobiti potni list in jugoslovansko vizo!*

Ne pozabite, da je že od leta
1952 ime GREGORICH dobro
poznano in na uslugo vsem, ki
se odpravljajo na potovanje!
PRIDEMO TUDI NA DOM!

ERIC IVAN GREGORICH
DONVALE TRAVEL

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Vic. 3109
Telefon: 842 5666